

СН
8234

1943

82234

AZ ORSZÁG BIZTONSÁGA

NEMZETVÉDELMI MŰNK SZEMLEJE

A MAGYAR
KATONA

A MAGYAR
CSENDŐR

A MAGYAR
RENDŐR

A MAGYAR
PÉNZÜGYŐR

A VITÉZ
ROKON
KATONA
NÉPEKRŐL

„Az állam telke
a rend.

Aki vendettart,
erőt akar.

Aki erőt akar,
Nagy-
magyarországot
akar!”

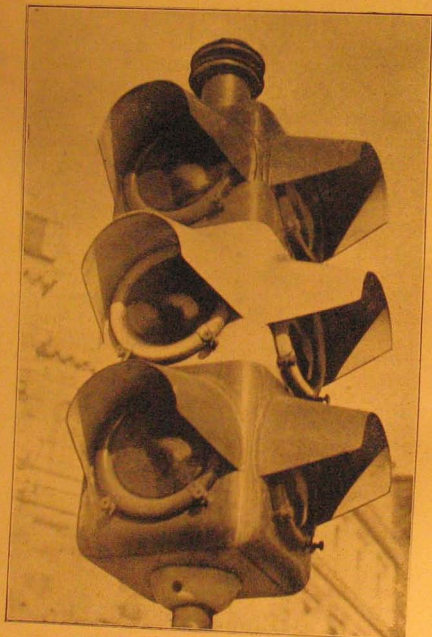
Horthy Miklós

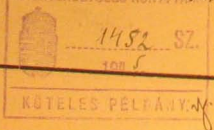
Országgyűlési Könyvtár

A rend és biztonság jelképe.

Borsay János, a budapesti belyőrség fényképeze felvétele.

AZ ORSZÁG BIZTONSÁGA

NEMZETVÉDELMI MUNKÁK SZEMLÉJE

A MAGYAR KATONA
A MAGYAR CSENDŐR
A MAGYAR RENDŐR
A MAGYAR PÉNZÜGYŐR

A VITÉZ ROKON
KATONA NÉPEKRŐL

AZ ORSZÁG BIZTONSÁGA

NEMZETVÉDELMI MUNKÁK SZEMLEJE

I.

A TARTALOMBÓL

A MAGYAR KATONA

Herczeg Ferenc	Magyarok Vezére
Petőfi Sándor	Toborzó
Kerecseny János	A magyar katona Vitézi ének hat hősről

József kir. herceg tábornagy	Az ifjú honvédséghez
Kállay Miklós miniszterelnök	Hadseregünk üdvözlése

v. Magashüzy László ny. vezérőrnagy	A nemzetvédelmi keresztesekhez
v. Keresztes-Fischer P.-né; Komjáthy Aladár	A nők honvédelmi szociális feladatairól A magyar néphez (Vers)
József Ferenc kir. hg.	Nemzetünkhez
v. Keresztes-Fischer Ferenc helyettesminiszter:	Intelem a háborús élet vámszedőihöz

A MAGYAR CSENDŐR

v. Faragó Gábor altbngy. a csendőrség felügyelője:	A csendőr a tűzhelynek és az otthonnak a honvéde
v. Gereöffy Géza alezredes	„Magyar Csendőr” c. verséről
K. J.	Csendőrségünkrol

A MAGYAR RENDŐR

Gergelyffy Gábor ny. rendőrtábornok	Szeressük a rendőrt!
Budapest főkapitányának:	Felhívása a közönséghez
Dr. Kemény Gábor főlt.:	A bűnözők lelkivilágáról
A közönség figyelmébe:	Dj traktók a pesti koldusiparban
G. Takács József	A ponyvaregenyek pusztulása

A MAGYAR PÉNZÜGYŐR

Kolling Oszkár	A magyar vám- és pénzügyőrök a középkorban Határoreink és az országvédelem
----------------------	--

A VITEZ ROKON KATONA NEPEKRŐL

Szinay Béla ny. altbngy.:	A finn testvéremetről
Emanuel Pop Dimitrov:	Óda Magyarországhoz (Vers)
A diadalmas Japánról	Magyar-Török Társaság
Vadon József	Becsüljük meg népművészetünket
Reményik-Schneller József pénzügyminiszter	Takarékoskodjunk (Rádióbeszéd)

Képek, tanulmányok, versek, ismertetések.

AZ ORSZÁG BIZTONSÁGA Budapest, IX., Ráday-u. 15. I. Tel.: 185—170
Előfizetése négy kötetre bekötési táblával 15 pengő, vállalatoknak 60 pengő.
Szerkesztésért és kiadásért felelős: G. TAKÁCS JÓZSEF — KERECSENY JÁNOS

MAGYAROK VEZÉRE

MA megint váságos napokat élünk. A magyarság a homályos szakadékból, ahová ellenfelei vetették, a verőfényes magaslatok felé tör és pillanatnyilag útjának veszedelmes szakaszához érkezett.

A nemzet ifjúságának egy része fegyverben áll, hogy örködjék a magyar élet biztonságára fölött. Mindannyiunkra nézve megnyugtató és fölemelő gondolat, hogy a mi gyönyörű, ifjú handseregünk élén olyan férfi áll, akit fényes és a történelemben immár megörökített katonai és polgári erényei avattak a magyarok vezérévé.

HERCZEG FERENC

TOBORZÓ

Itt a zászló, csak, legények alája,
Csapatok föl Magyarorszáგ javára,
Csapatok föl fejenként katonának,
Veszedelem fenyegeti hazánkat!

Magyarország édes hazánk, szép hazánk,
Aggodalmas tekintettel néz reánk;
Sohse aggódj, szülőföldem, lesz elég,
Aki neked fölfáldozza életét . . .

Petőfi Sándor.

NEMIZETVÉDIELEMIÜNK

Irja: KERECSENY JÁNOS nemzetvédelmi keresztes

A MAGYAR KATONA

*A kétezereztendős harcos magyar katona.
Visszapillantás népünk eredetére.*

A csak általános történelmi észrevételekkel felruházott emberek, általában Attila hun királytól számítják a magyarság eredetét. Bár ellenségeink, részint irigységből, másrészt tudatlanságból kereken cáfolják azt, miszerint a jelenlegi magyarság a hunokkal azonos nép lett volna, a turáni gondolat jegyében kifejtett tudományos kutatások ennek ellenkezőjéről tesznek tanubizonyyságot.

De a tudományos kutatások nemcsak azt állapították meg, hogy a honfoglaló magyarság elei Attila hunjai voltak — hiszen a honfoglaló Árpád fejedelem hitvese is hun királyvér sarja volt —, hanem ennél még sokkal többet!

Ezt a megállapítást igazolni látszik az a feltevés, hogy az Európában olyan nagyfontosságú szerepet betöltő Attila hun király népe *nem a semmiből* született és lett nagygyá, hanem mielőtt Európába érkezett volna, már jóval előbb bebizonyította a világ előtt államalkotó képességét és harci készségeit.

A mai napig is elfogadott és érdemlegesen meg nem cáfol feltevés az, hogy a *Krisztus előtti harmadik századtól kezdve*, a Kinától északra, a mai Mongóliában lakó *hiung-nu* nevű nép — amely ott nagy politikai hatalmat gyakorolt — azonos azzal az európai hun néppel, amely a népvándorlást elindította.

Ezek a hiung-nu néven ismert hunok éppen úgy örökös hadilábon álltak az akkor hatalmas kínai birodalommal, mint Európába ájtott utódaik a későbbi évszázadok során a keletrómai birodalommal.

A hiung-nu-k vérségi kapcsolatát a hunokkal csak leszögezzük, de jelenleg bővebben nem foglalkozunk velük.

Karaton — nagykirály

Még csak azt állapítjuk meg, hogy *Karaton*, akit a kínai történetírók „Feketeruhásnak” ismernek, s aki a hunok *nagykirálya*

volt, Krisztus előtt 400-ban még a Don túlsó oldalán országot igen számos néppel. A nyugati hun-népcsoport vezetőjét *Uldin* néven ismerjük, akit „*regulus*”-ként 400 körül jegyezték fel először az írók. *Uldin* vezette a hun hódító törzseket a mai Kárpátokon túli síkságok meghódítására.

Amikor *Attila*, a hunok későbbi legnagyobb királya, világot döntő hadaival megindult Európa leigázására, — a hun nép már hatalmas erőnek számított, amellyel a két római birodalomnak egyformán okos volt számolnia...

Attila nagyurunk — és hunjairól

A történelem-kutatók mindezekig nem tudták megállapítani *Attila* születési helyét és évét. Annyi bizonyos, hogy atyját *Munduk*-nak hívták, akinek korai halála után testvére, *Rof* (*Roasz*, *Rogulasz*) kapta meg a hun birodalom királyi méltóságát.

Rof király, fiatal és tehetséges unokaöccsét, *Attilát*, akinek a neve *folyót* (a Volga folyam tatar neve) jelentett, kezesi minőségben a bizanci császári udvarba küldötte. Az Al-Duna melletti *Novae*-ban, ahol kezesi éveit töltötte, *Attila* megismerkedett a római császári udvarnak ugyancsak egy tiszával, *Aetius*-sal és csakhamar meleg barátság fejlődött ki közöttük.

Attila tíz-évei egész ragyogó pályafutásának útját megjelölték. Az életeszű ifjú hamarosan elsajátította az antik görög nyelvet — és a nyelvvel együtt megismerte a bizanci erkölcsstelséget és belepillantott a roskadozó császárság kulisszatitkaiba...

A bizanci birodalom politikai, katonai és társadalmi gyöngéinek felismerése nagyban elősegítették későbbi legendás pályafutását.

De az *Aetius*-sal való barátság sem volt hiába való. A latin-nyelv megismerésén felül, járatos lett a római hadviselés tudományában és megtanulta a légio-rendszer egész szervezetét. A züllött római erkölcsökről is sokat hallott — belepillantott a császári család életébe is — és a két római birodalom népevel most már könnyű volt a sajátját, a lovagias és tiszta életet élő, vakmerő hunokat párhuzamba hoznia. Ha egyszer ő vezethető a hun népet!...

Allíthatjuk, hogy *Attila* bizanci tíz éve alatt fejlődött ki és érett meg arra, hogy a világ legnagyobb lovasnépét, a fekete és fehér hunokat egymarokba összefogva, — a világ legnagyobb katonai lángelméje, királya és hadvezére legyen.

Attila és a rómaiak

Attila látta, hogy a rómaiak — ahonnan minden kultúra fakadt — nem mossák a tógájukat, holott az ő népe a szappangyökérről fehérre zúzza a lenből készült inget, amelyet később azután az ő népe honosított meg Európában. És önkéntelenül feltekinthetett agyában a kérdés: vajon melyik nép különb a kettő közül?

E sorokban nem akarunk foglalkozni *Attila* katonai pályafutásá-

val és hihetőnek hangzó hódításaival, — hanem egészen mást akarunk a nagy hun uralkodóval kapcsolatban leszögezni.

A magyarság ellenségei — különösen manapság — igen gyakran, nagyképűen és tudatlanságból „hun-hordák”, „ázsiai barbárok” címe alatt emlékeznek meg rólunk és eleinkről, a hunokról.

Vegyék tudomásul mindazok akiket illet, hogy *Attila* „hordája” sokkal műveltebb nép volt, mint azok, akiket világhódító útja során Európában talált.

A hunok kultúrája

A hun nép az emberi kultúra legősibb helyéről, az *akkor már többezeréves* műveltségű és képzettségű *Kinából* hozta magával magasszínvonalú, előkelő műveltséget. Tudott dolgok pedig, hogy *Kinában* *Kriszus* születése előtt ezer évvel már ismerték a könyvnyomtatást! Hol volt ettől még a művelt Európa?!

A fehérenemű használatát *Attila* hunjai vezették be és utódai, a magyarság honosította meg Európában. Ugyancsak áll a csizma, a lovaglóruha, a kacagány, a hódsuba, a fehér nemez sátor behozatalára is. De a villával való étkezés szintén a „barbár” hun-magyar nép honosította meg az akkor még szappant sem ismerő művelt és előkelő Európában. A magyarság csizmában és jólszabott lovagló ruhában jött be mai hazánkba, hogy *Attila* örökét birtokba vegye: az európai népek akkor még *bocskorban jártak*...

Több évszázad kellett természetesen ahhoz, hogy a „barbár és műveletlen” hun-magyarok műveltségét az előkelő Európa elsajátítsa. És ahogyan valamennyien igen jól tudjuk, sőt saját szemünkkel látjuk: — el is sajátította a barbár dolgok használatát.

Ezek után már nem is érdemes szót fecsérelni arra a nem tiszta elméből kipattant állításra, hogy *Attila* írástudatlan, műveletlen férfiú volt, akinek csak a vérben teletelt gyönyörűsége.

Királyi szittyá

Az előkelő, művelt, tisztálkodó lovas nép, a hun, — akit „királyi szittyának” hívtak az ellenségei — vajjon megtört volna-e maga felett egy otromba, műveletlen egyént? Vajjon egy műveletlen, tudatlan férfiú képes-e arra, hogy a világ akkori legnagyobb szervezetét, a hun hadsereget összefogva, irányítsa, élelmezze, ezzel a hadsereggel hadászati mesterműveket hajtson végre; ennek a félelmetes hadseregnek istenként tisztelt és rettegett királya legyen — és ezzel a hadsereggel az akkori művelt Európa összes fegyelmezett hadseregét sorba verje?

Érdemes több szót erre a kérdésre pazarolni?

Adassék tisztelet Attila nevének!

Vitézi ének hat hősről

Ecsedi-Csapó József főhadnagy, Koncz József főhadnagy, Roas József zászlós, Szarka Péter karpasomángos tüzemester, Krisztin Péter saakasvezető és Scheppanthal Ferenc tüzöltő

hősi emlékének.

Csillagszórós Csaba útján
Hat katona vágta:
Ilyen hat hőst ez világ,
Hej, csak ritkán láthat.

Hatan voltak ezer ellen!
Hatan szembeszálltak:
Fehér hóban, véres hóban
Mindhalálig álltak.

Árpád földjét, Munkács várát
Rabló lepte éjjel,
Rákóczinak szent örökét
Durván dúlva széjjel.

Az ősi föld népe szunnyadt,
— Mély a hajnal-álmom —
A rablónak jó idő ez:
Rajt' ütött a váron.

Ezer zsvány! Páncélcocsi,
Agyú, golyószóró,
Géppuska és lángot-vető
Tüze gyilkos, forró.

A Latorca hídfőnél csak
Kised magyar őrség.
Am szívökben bátorságból
Annál nagyobb bőség!

És alighogy a bösz banda
Magyar földre lépett:
Támadott már hat hőz vérünk:
Lőtt, szúrt, vágott, tépett.

Hullt is a cseh véres hóra
Nyomban, mint a kéve,
Összelöve, összevágva,
Magyar vastól érve.

Pokollá vált így csakhamar
A hídfőnek tája:
Tigris gyanánt rohantak a
Hős magyarok rája.

S mintha hőszokorszakbeli
Rege élénk lépne:
Pisztolyyokkal rontottak a
Cselák páncélgépre!

Negyven rabló omlott össze,
Negyven hulla sorba',
S futott, rohant a többi, mint
Gyáva farkascorda.

Rettenhetlen magyaroknak
Dicsőség a látvány:
Páncélcocsi, golyószórók,
Géppuska a zsákmány.

De a győztes hat magyarnak
Kiömlött a vére
Édes hazánk vérrrel szentelt
Ősi, bús rögére.

S megkövült im a legenda
Örök valósággá:
Hat magyar hőz égi kürtön
Hirdeti világgá:

Legyenek bár ez új korban
Gyáva, korcs szokások:
Magyar földön mindig lesznek
Uj Leonidászok!

Mindig lesznek ezer ellen
Hatan szembeszálló:
Halált osztó félistenek,
Hősi halált várók!

A Főméltóságú Asszony szózatából

Nemzetünk erős, nemcsak országlása rendjében és katonáinak
hősi küzdelmében, hanem a belső, lelki együvértartozás érzéseit
bizonyító áldozatkészségben is.

A honvédsaládokért folytatott gyűjtés tulajdonképpen az egy-
másért való áldozatkészség és az egymás iránti szeretet megragadó
erejű népszavazása volt és az eredmény azt mutatja, hogy ebben az or-
szágban senki sem vonta ki magát a közös sors, az áldozat vállalása
alól. Ezért meg kell mondaní, hogy a gyűjtés jelentősége erkölcsi hatá-
sában messze meghaladja még azt a Magyarországon eddig ismeretlen
magasságot is, amellyel a gyűjtés anyagi eredményeit lezártuk. A gyűj-
tés során az egész ország és az egész nemzet hitte és bizalma szólt meg.

A hit és a bizalom, amellyel bízunk egymásban, hiszünk a mi
nemzetünk történelmi hivatásában, bízunk harcunk igazságá-
ban és hiszünk az igazságos magyar ügy győzelmében.

Gjzsef kir. herceg, tábornagy írja:

Hittel és törhetetlen ragaszkodással köszönti a világháború tábor-nyagya az ifjú honvédséget, amelynek minden lépését áldja meg a magyarak Istene.

A világháború tábornagyának legnagyobb büszkesége, hogy tagja lehet a magyar honvédségnek, amelynek sorában minden percben boldogan kész velük együtt vérért adni magyar hazánkért és nemzetünkért.

Katonai szervezet látja el a jövőben a hatósági légoltalmat

A hatósági légoltalmat a közeli hónapokban a polgári szolgálat helyett katonai szervezetre utalják. Erre külön légoltalmi hadsereg szervezése van folyamatban országosan.

Hivatalos közlések is jelentek már meg a szervezés alatt álló új légoltalmi hadseregről. Eszerint az új rendezés igénybevételi rendszere hasonló lesz a honvédségi munkaszolgálatéhoz. A hatósági légoltalom szolgálatára behívott emberek folyamatosan több hónapon át egyenruhában, laktanyaszzerűen elhelyezve és köztétkezésben részletesen látják el szolgálatukat, a honvédségi utasításokhoz alkalmazkodik a zsoldilletmények és a személyi ellátás egész rendszere. A hatósági légoltalom új szervezetének egyenruhája az eddigiek szerint hasonló lesz a hivatásos tüzoltóság egyenruhájához.

Az új légoltalmi szolgálatosok között lesznek tiszték, tiszthelyetesek és tisztsek, hasonlóképpen mint a honvédségnél. A szervezet létszámát a honvédelmi miniszter városonként állapítja meg.

A hatósági légoltalom új és katonai jellegű szere az eddigiek szerint a városok hivatásos tüzoltóságainak keretei között létesül.

Ez az átszervezés természetesen nem érinti majd a polgári légoltalomnak azt a részét, ami a légoltalmi liga működésé és szervezési körébe esik.

Donáth György képviselő a polgári honvédelemről

A Női Önkéntes Munkaszolgálat XIV. kerületi szervezetében Donáth György országgyűlési képviselő a polgári honvédelemről tartott előadást. Utalt arra, hogy itthon épügy hajlandóknak kell lenniük az áldozathozatára, mint a harctéren. Legfon-

tosabb feladatunk a polgári honvédelemben a ránkibizott munka elvégzése akkor is, ha ez a munka több, mint békében volt. Azonkívül fegyelmelzettek kell lenniük, aminek meg kell mutatkoznia a légítámadások esetén adott utasítások betartásában és a nehézségek türelmes elviselésében. Előadását azzal fejezte be, hogy nincsenek különleges bejelentésünk. Egyet akarunk: magyarul élni. Ezért minden áldozatra hajlandók vagyunk. A közönség nagy tetszéssel fogadta az előadást.

A hazáért mindhalálíg

Kállay Miklós miniszterelnök: Köszöntöm az ország nevében a dicsőséges harcokból visszatérő honvédhadsereget

A harctereken dicsőségesen küzdött s vitéz Jány Gusztáv vezérezredes parancsnoksága alatt álló 2. honvédhadsereget megható ünnepegy keretében üdvözölte az ország nevében Kállay Miklós miniszterelnök.

— Vezérezredes Úr! — szólott a kormányelnök. Köszöntöm Önt, mint a hazatérő 2-ik hadsereg vitéz parancsnokát, de köszöntöm Önt, mint a bajtársaival együttküzdő hazatért sebesült honvédet is. És köszöntöm Önrel együtt azt az egész magyar hadsereget, amely ott künn az orosz harcmezőn e hazáért küzdött, szenvedett. Köszöntöm mind-azokat, akik Önrel és Ön után hazajönnek most, azokat a hősokeket pedig, akik már nem térnek többé vissza, szivem minden gyászával gyászolom!

— Vezérezredes Úr! Ön a kötelelességteljesítés hadseregét vezette odakünn, az orosz harctereken. A kötelelességteljesítőket, akik kimentek a Legfőbb Hadúr parancsára, hűen az elhatározáshoz, mely abból a szükségességből fakadt, hogy ebben a nagy világégésben országunk, fajtánk, kereszténységünk, civilizációnk védelmében mi is kivegyük részünket. Köszöntök mindenkit, aki élsősorban azokat, akik a legtöbbet szenvedtek, a legkeményebben álltak helyt, köszöntöm a jó tisztet, a hűségesen, bátran, hősiesen küzdő magyar honvédet.

— Nemzeti szükségességből fakadt az az elhatározás és kötelelesség, hogy Önök, Vezérezredes Úr, helytállnak az orosz harcmezőn a hazáért és megverekedjenek a magyar becsületért, a magyar harcso hírnevéért, ugyanigy most, hogy hazatérnek, egy másik kötelelesség vár erre a nemzetre, amelyet én vállalok, amelyet én tartok kötelelességnek teljesíteni. S ez a kötelelesség nem más, mint az, hogy minden hazatérő harcos, tiszt és honvéd egyaránt legalább úgy találja otthonát, amint elhagyta. De ha több kényeret, több lehetőséget, jobb élelet, több boldogságot tud nyújtani ez a haza, ez az ország, ez is élsősorban Önöket illeti, Önök között is élsősorban azokat, akik áldozatot hoztak, akik vitézi hírnevet hagytak odakinn, vagy itthon maradt utánuk özvegy és árva, akik kitüntetéssel jöttek vissza, akiknek e küzdelem során meggyengült életeréje, megsokektent munkaképessége.

— Ha vállalta az a nemzet azt a kötelelességet, hogy a harctérré küldi fiait, ennél százzorta nagyobb kötelelesség most az, hogy becsülettel helytálljunk itthon azokért, akik becsülettel álltak helyt érettként odakinn. És én most itt Ön és az Ön után érkező százezernyi magyar honvéd előtt vállalok kötelezettséget arra, hogy a nemzet minden tá-

mogatásai, segítségét, jutalmazását elsősorban azoknak adjuk, akik azt valóban kiérdemelték.

— Sokat szenvedett, ezer poklon keresztül ment katonáit magyar szívem minden melegségével és szeretetével és ölelő karommal várom haza, hogy megismergassam őket és visszahozzam a tiszta lélek és a tiszta szív országába. S mert tudom, hogy Ön, Vezérezredes Úr, mindig ezt a gondolatot képviselte, azzal a megtiszteltetéssel köszöntöm Őt, amit e nemzet hálaja Önnek és honvédeknek csak nyújthat. Azt a feladatot pedig, amelyért honvédeivel együtt teljesített, kérem, tekintse úgy, mint egy nagy hivatást, amit a sors Önnek és bajfársainak jelölt ki.

— Ez a nemzet sohasem fogja elfelejteni azt a kötelességteljesítést, amelyben Ön és hadserege példát mutatott. S ha most felhangzik a Himnusz hangja, majd a Rákóczi-induló, s felzúg a téren várakozó lélekzenék ünneplése; ez mind, mind az Önöké, a magyar katonáé, az odakiinn maradt s a hazatért becületés, hős magyar honvédé. Isten áldja meg Önöket!

A hadseregparancsnok válasza

Az Isten hozatra rövid, egyszerű és katonás választ mond vitéz Jány Gusztáv. Ahogy ott áll a csarnok kellős közepén, a reflektorok

A zászlós úr legénye

(g) Még a télen történt, orosz földön, a nagy szovjettámadás napjaiban. A zászlós úr százada parancsot kapott, mert néhány kilométerre kelének a nagy betörési pontot kellett megerősíteni. A század el is ment, a kis orosz faluban, a téli szálláson, nem maradt senki, csak néhány lovász és tiszt legény. De a dolog úgy fordult, hogy a század már nem kerülhetett vissza többé szállás helyére: a nagy orosz ár aznap este oda is betódult. Az oroszok váratlanul jöttek, nagy erővel, rávidesen kezükben volt a helység. A fél falu égett már, lövöldözés, láрма, muszka katonák szaladgáltak már az utcán.

De a zászlós úr legénye nyugodt természetű volt, nemigen lehetett kihozni a sodrából. Menni kell, azt

már látta, de azért nem kapkodott. Neki fogott csomagolni, akurátuson. Nem a magáét, azzal nem sokat törődött, holmija is kevés volt, hanem a zászlós úr. Hiába lövöldöztek már a házak alatt, hiába nőtt a láрма s világított az égő falu, ő becsomagolt rendre mindent. A zászlós úr minden holmiját, nagyját, apraját, mind egy szálag, tiszt köpenyét, tartalék csizmáját, pokrocait, de még a szoppant, a borotvát is; leszedte a falakról a képeket is (a zászlós úr feleségének fényképei voltak kigaggasztva a falon) s ezt is szépen mind elcsomagolta. Aztán kilopacskodott a faluból, ügyesen, s nehéz terújével, két nagy bőrönddel, nekivágott az éjszakának, a negyvenfokos hidegnek és a hasigérő hóknak.

Százhatvan kilométert vágott így le, úttalan utakon, éhen-szoman, de a zászlós úr bőröndjeit nem hagyta, pedig de könnyebben

A magyar nép büszke örömmel tekint katonáira.

WERTH HENRIK vezérezredes
a honvéd vezérkar v. főnöke.

feléje irányuló sugárkérévében, s gesztusok nélkül, szinte hangsúlytalanul ejti a szavakat, benne van az örök magyar katona önrészes, de mégis szerény magatartása, szinte azt merné írni az ember: röstelkedése azért, hogy őt ünneplik, amikor nem tett egyebet, mint teljesítette esküjét, helytállt úgy, mint férfihez illik, s becületből vállalta akár a legvégső és legnagyobb áldozatot is. Így beszélt:

— Nagyméltóságú Miniszterelnök Úr! Hálás szívvel mondom köszönetet a meleg szavakért, amelyeket büszke örömmel fogadtam. Ezek a szavak elsősorban azokat illetik, akik a Don partján becülettel harcoltak és megakadályozták azt, hogy a vörös rém véres karmival belemarkolhasson országunk megszentelt földjébe. Elismerés, dicséret és dicsőség illeti azokat, akik odakiinn becülettel állták a harcot. Dicséret azoknak, akik megállították az ellenség hatalmas áradatát, megsemmisítő csapásokat ostromra, bár az ellenség páncélosokban és fegyverzetben lényegesen felettünk állt.

— A magyarság ragyogó példaképeül szolgáljak, messze és ma-

haladt volna nélkülök. De nemcsak hidegvérű volt a derék honvéd, és kitartó, hanem talpraesett is. Valami alkalmasat helyen szerzett egy lovat s egy kicsi szánköt. Attól fogva már úgy hajtott tovább, szánon, a bőröndökkel. Valahol két tiszt, kiknek gépkocsiját egy bombatámadás tönkretette, kapaszkodott fel a szánkóra. S mivel a szánko igen kicsi volt, hogy férni tudjanak, az egyik bőröndöt ki kellett dobni. Hiába erősködött a derék legény, hogy az a zászlós úr bőröndje, azt nem lehet itthagyni, nem törődtek vele s keményen ráparancsoltak, hogy hajtson tovább. Az új gyülekező helyen a zászlós úr már letett róla. Azt hitték, elveszett. Nagysokára mégis előkerült, erősen megviselve, még mindig cipelte az egyik bőröndöt. S még metetegetődzött: mikor a tiszt urakat letette, vissza akart menni a kidobott bőröndért, de arra már úgy megtelt járművel az út, hogy nem lehetett visszafelé hajtani.

Ha a zászlós úr holmiját feleresztene mentette is csak meg, a maga becülettel hiánytalanul és meggyarapítva hozta ki az orosz hőmezőkről. Tudjuk, nem tartozik a háború nagy hadtettei közé. A háború krónikája minden bizonytalanságot, bizonytalanságot és próbát jegyzett és jegyez még fel. Véres lapjain nem is igen kerül hely ilyen csendes, szerény, igénytelen cselekedetek számára. Azért jegyezzük ki fel. A hűség ilyenfajta hőstetteit nem szokásos a kifütyítés, de amilyen csendesen vitte tettét ő végbe, oly csendesen legalább egy tisztelgés jár neki. Büszkékké lehetünk, talán nem is névszerint X. Y. honvédre, akitnek Somogyban felesége van, két családja s békében erőkerülő, hanem a fajtánkra. Büszkékké, hogy mi felénk ilyen régimódi, szép, kiadós porciókban mérje meg az Őr-isten a hűséget és a becületet.

gasan felettünk, hazatérők felett állanak azok a hősök, akik életüket adták és azok a sebesültek, akik vérüket ontották azért, hogy az ország szebb és boldogabb jövődjét biztosítsák.

— Nagyméltóságod szavait megegyeszer megköszönve, újból hangsúlyozni akarom, hogy a doni hősök betartották azt a fogadalmat, amelyet Főméltóságú Urunk kezébe letettek, akik hűek voltak, helyüket becsülettel megállták és betartották minden honvéd jelszavát — amelynek minden magyar ember jelszavának is kell lennie — akár békés munkásságát folytatja, akár fegyvert ragad: Istennel legfelsőbb Hadurunkért és a hazáért mindhalálig!

A miniszterelnök az utolsó szó után hozzálépett a hadseregparancsnokhoz, a két férfi: a politikus és katona keze keményen összekulcsosodott, aztán Kállay Miklós magához ölelte a vezérezedest s mintha hazatért testvérét köszöntené: megsókolta arcát mindkét felől.

KOVATS TIVADAR:

„Nemzetvédelem — önvédelem”

című művének *Katonaeszmény és nacionalizmus* című fejezetében az alábbiakban igen hatásosan fejezi ki a katonaeszmény gondolatát:

„A háborúban az a fél győzedelmeskedik, amely lelkiileg egységesebb, amelynek hadserege, annak minden tagja tisztában van azzal, hogy miért harcol, amely államban a nemzet minden egyes tagja érzi, tudja és akarja, hogy igazságos harcuk győzedelmes lesz.

Ellenséges gyűrű által körülvevett nemzetünk talpraállítását tehát csak akkor érhetjük el, ha ellenségeink számbeli fölényét minőségbeli fölényel, lelki kiválósággal és több akarat-erővel tudjuk ellensúlyozni.

A minőségi fölény lehet lelki és testi fölény. Népünk minőségi fölénye még a technikai felkészültség fölényét is ellensúlyozhatja,

mert a legtokéletesebb fegyver, vagy gép is holt anyag annak lelkélnélküli kezelője mellett. Lelki egység és öntudat nélkül a legjobban felszerelt csapat is csak fegyveres tömeg és nem komoly hadsereg.

Tiszteljük tehát mi is hőseinket és nemzetünk nagyjait. Ez a tisztelet nem egyéb, mint az előttünk láthatatlan és retenthetetlen ezer éves, nagy magyar hadsereg tisztelete!”

A honvédség és a csendőrség gyűjtésének eredménye a Főméltóságú Asszony téli segélyakciójára

A Főméltóságú Asszony téli segélyakciójára a m. kir. honvédség és csendőrség tagjai gyűjtést indítottak, amelynek eredménye 519.828 pengő 49 fillér. A honvéd vezérkar főnöke ezt az összeget is az Inségesek között való szétosztás végett a Főméltóságú Asszony rendelkezésére bocsátotta.

A „HÜSÉGVÁROSA”

A magyar hazához való hűség ragaszkodásért kapta városaink közül Sopron e megkülönböztető, büszke címet.

A diadalmas Japán

Kerékpáros osztagok felvonulása Tokióban

(Belső közleményünkhöz)

A diadalmas Japán

Győzelmes katonák felvonulása

(Belső közleményünkhöz)

vitéz Magasházy László ny. vezérőrnagy beszéde

a nemzetvédelmi kereszteseknél

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság ünnepélyes keretek között avatta fel a legújabbban kitüntetett budapesti nemzetvédelmi kereszteseket. Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság káptalanja, vitéz *Magasházy László* ny. vezérőrnagy, elnök, vitéz *Faragó Ede* h. elnök és *Kováts Tivadar* országos igazgatóval az élen, teljes egészében résztvett az ünnepélyen.

A Nemzetvédelmi Keresztesek ünnepségének ünnepi beszédét vitéz nemes *Magasházy László* ny. vezérőrnagy, az Országos Nemzetvédelmi Bizottság elnöke mondotta. Bevezető szavaiban a Nemzetvédelmi Keresztesek nagy gyászáról emlékezett meg, az Országos Nemzetvédelmi Szövetség fővédnökének, vitéz *nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Őrő Főméltósága tragikus haláláról.*

— 1848 óta — mondta, — a magyar szabadságnak megszentelt ünnepe március 15. A francia forradalomnak egy félszázaddal előbb tűzben és vérben született eszméje ezen a napon tör fel vulkanikus erővel a Kárpátok medencéjében és a márciusi ifjúság ekkor valósítja meg a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméjét Hazánkban is, kísérve az egész nemzet egységes akarattal s általános lelkesedésétől. Megvalósítja a nélkül, hogy itt is patakokban ömlött volna a vér, koronás fejek hullottak volna a porba, s a főváros tereit a Nemzet legjobbainak holttestei borították volna.

Történelmünk folyamán nemzeti életünk egyik sajátossága, hogy a külföldről jött eszméket mi is átvesszük ugyan, de a szemlélődő, fontolgató turáni lélek méltólegre teszi, magyar szempontok és magyar célok szerint értékeli, megmészei, átszűri önmagán, miként a talajvíz is kristálytisztává válik, ha tiszta kvarchomok rétegeken átnyomjuk. Így lett nagyapáinknak ez a márciusi forradalma a magyar szabadságnak szent apotheozisa, melynek oltárán még hosszú generációk gyujthatják meg a hazaszeretet szent tűzét és nyernek ihletet.

És 1918 október 30-án a poklok fenekéről felszabadult démonok megsemmisítették azt, melyet nagyapáink korának dicső ifjúsága megszerzett nekünk.

Új forradalomra volt szükség, hogy kimentsük kezűkből a megcsúfolt magyar szabadságot, egyenlőséget és testvériséget. Ezek a hősköti voltatok, magyar Keresztes Testvérek. Ennek az ellenforradalomnak emlékünnepét együtt üljük most nagyapáink szellemtáborával szerte az ország-

ban, mementőül azoknak, akik netán ismét ugrásra készen állanak nemzetünk tönkretételére. Bizunk azonban a magyarok Istenében és saját erőnkben, hogy erre nem fog sor kerülni, mert soha az egész történelem folyamán nem volt olyan egységes a magyar, mint ebben a világegésben. Egységes hűségben Vezére iránt, ki gyászában mélyen lesújtva, de mégis a töle megszokott erős akarattal áll ma is a kormánykerék mellett nemzete szolgálatában. Egységes abban a szilárd elhatározásban, hogy aljas indulatok felülkerekedését meg nem engedi, mert véd bennünket az új korszelem, a szegedi eszme, melynek ti vagytok a katonái, Keresztes Testvéreim.

Ma itt ismét megjelöljük a múltért, s a jövő zálogaképpen a Keresztes jelével azokat, akik hozzánk tartoznak, s amelyet a legelső magyar ember illeszt rajtunk keresztül azoknak hősi mellére, akik a nehéz időben a szegedi eszmének harcosai és terjesztői voltak, s hozzátartozójukkal elküldjük azoknak sírhalmára, akik érte vértanúhalált szenvedtek.

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenccé a nők honvédelmi szociális feladatairól

Az Egyesült Női Tábort a Női Honvédelem Országos Vezetősége tiszteletére rendezett összejövetelén vitéz Keresztes-Fischer Ferenccé beszédében rámutatott arra, hogy a női honvédelmi munkaszervezet az egyetlen női szervezkedés, mely felekezeti különbség nélkül valamely egyesület magyar nőtársadalmának minden rétegét magában foglalja. Kivánatosnak látja, hogy a női szervezet munkáját a hadbavonult férfiak munkahelyének betöltése mellett a honvédelem érdekeit szolgáló szociális feladatokra is mielőbb kiterjesszék.

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenccé beszéde után vitéz Ordódy Sándorné üdvözlő szavak kíséretében átadta Sturm Dénes ezredesnek a honvédelmi munkaszolgálatban résztvevő nők ajándékát.

— Olasz katonák a magyar bajtársakért. Azok az olasz sebesült katonák, akik jelen voltak a tiszteletükre a magyar kolónia által rendezett hangversenyen, levelet intéztek a magyar követséghez. Többi között örömlüket fejezték ki a magyszerűi élmény felett, melyet a hangverseny nyújtott számukra. Mint írják: — „A szívük összedobbant az olasz néppel oly szoros barátságban élő magyar nép szívével.” A magyar bajtársak iránti baráti érzelmek bizonyosságként 1000 lírát gyűjtöttek össze, amit a magyar sebesültek részére ajánlottak fel.

A legnagyobb főnyereményeket

TÖRÖKNÉL

nyerték. — Vásároljon osztálysorsjegyet

Török A. és Társa

bankházban

Budapest, IV., Szerviz-tér 3.

„ASTRA” BIZTOSÍTÓ INTÉZET

V. József Nádor-tér 3.

Kedvező biztosítási feltételek.

A magyar néphez

*Mikor a tavasz jüstölög
s kábult mezők sora
felett suhog az ifjú Nap
aranyló ostroma,
eszembe juttok kis tanyák
és hallgatag faluk,
ahol a jobb magyar jövő
századokig aludt.*

*Dunántúl, sok dombod, hegyed,
sok karcsú jegenyéd
még álmomban is látogat
s beszívom friss legét
erdődinek s a Balaton
színszóró tájain
lebegni vágyanak csüggedő,
megnyesett szárnyaim.*

*S te, Alföld, hol a gabona
tengere háborog
s a halvány délibáb vizét
nézik a pásztorok
Petőji égő lelke jár
öreg csárdák körül,
kemény néped dacának és
sok gulyádnak örül.*

*Es minden, ami elveszett,
amiért sírni kell,
eszembe jut, torkon ragad
és lehajlik a fej
a rög felé, amelyre már
ezerév könnye hullt,
ki tudja, melyik rémesebb,
a jövő vagy a múlt?*

És mégis, mégis hinni kell,
kigyúl még a remény,
dobol a vemhes, vén idő
a lelkek éjjelén,
lepattan a lánc, lehull bilincs,
a hajnal feldörög
és fényzavára megnyílnak
a siri börtönök.

Kelj fel magyar nép, ősi faj,
tiéd ez a haza,
te védted éjen, gyászon át
ezernyi armada
ellen. Megbújok kebleden,
rejts el, mint mély bozót,
tiétek vagyok véreim:
szegények s dolgozók.

KOMJATHY ALADAR.

Magyarország számokban

A trianoni Magyarország lakóinak száma: 9,314.323 volt.

A Felvidék visszacsatolása (1938) 1,058.324 fővel gyarapította a lélekszámot.

Kárpátalja visszaszerzésével a lélekszám (1939) 697.788 fővel emelkedett.

Erdély északi és keleti részének visszacsatolása (1940) 2,573.195 lelket jelentett.

A Délvidék visszafoglalása (1941) 1,025.508 fő gyarapodást eredményezett.

Magyarország lakossága tehát 1942-ben 14,669.128 lélek.

A trianoni Magyarország területe 92.963 km² volt.

A Felvidék visszacsatolása (1938) 12.103 km² területi gyarapodást eredményezett.

Kárpátalja visszaszerzésével (1939) 12.171 km² tért vissza.

Erdély északi és keleti része (1940) 43.492 km² területi növekedéssel járt.

A Délvidék visszafoglalása (1941) 11.475 km² területet jelent.

Magyarország területe 1942-ben: 172.204 km².

A történelmi Magyarország területe 325.411 km².

„Csak az a nemzet marad meg a történelem viharában, amely
ősi hagyományait tiszteli és megbecsüli, erejéit apolja, szívében
tisztja, lelkében nemes és tetteiben erős.”

A MAGYAR CSENDŐR

AMIKOR a magyar falura gondolunk, a magasba nyúló Isten hajléka, nádfedeles, piroscserepes házak, rengő búzatáblák mellől elmaradhatatlanul élénk tűnik a magyar csendőr annyira jellegzetes alakja.

Magyar táj, magyar ugar, magyar falu, hogy' is látszana, hogy' is tetszene a rend-csend fenntartójának kakastollas kalapja nélkül? ... A mi csendőrünk elvlaszthatatlan már az ősanayaföldtől. Fegyelem, fűggelem, tekintélytisztelet sugárzik a falu életének öréről, akinek már a megjelenése is példaadóan hat a lakosságra.

A magyar falu nyugalma és biztonsága alapja a nemzeti kultúr-életnek. Ezért szívesen látott vendég, barát ő minden község jószándékú embere előtt. Állami rendet biztosító munkáját elősegíteni a leg-nemesebb polgári kötelesség. Nincs és nem is lehet panasz már e téren. A magyar lakosság és a magyar csendőrség egyre közelebb került egymshoz. Hisz' ezek a derék emberek az ő soraik legderékabbjai közül kerültek ki. Vérük, testvérük, fiuk, rokonuk, barátjuk akik értük vállaltak áldozatos munkát, teljes testi-lelki erőt kívánó, odaadó szolgálatot.

Hivatás a csendőri pálya, mert egész embert kíván. Küldetés is, mert tisztá lelket kíván. Ezért kíválasztott, ezért megbecsült.

Nemzetvédelmünknek pótolhatatlan alappillére a magyar csendőr, ezért szeretjük annyira őt.

Sajtókiadványunk minden állami biztonságot fenntartó munkának megbecsüléséből kiindulva szeretettel látja a magyar csendőrség értékes munkáját és ezért lapjain szívesen foglalkozik mindazzal, amivel e munka hasznára válhat.

VITÉZ FARAGÓ GÁBOR ALTÁBORNAGY A M. KIR. CSENDŐRSÉG FELÜGYELŐJE:

**„A csendőr a tűzhelynek
és az otthonnak a honvédje!”**

Az idei „Csendőrnapot” a mai nagy és nehéz időkhöz méltó egyszerű komolysággal ünnepelték meg az egész országban. A budapesti csendőralakulatok a Kapisztrán Jánosról elnevezett helyőrségi templomban ünnepi misét hallgattak, amelyet Haász István tábori püspök mondott. A mise után megkoszorúzták néhai Fery Oszkár altábornagy emléktábláját, majd az ünnepi beszédek következtek.

vitész Farago Gábor altábornagy koszorút helyezett a hősi halált halt csendőrök emlékművére, maga ontotta ki a hálás szívvel és igaz köszönettel fogadott kitüntetések, dícséreteket és pénzjutalmakat.

Az altábornagy ezután értékes szavakkal méltatta a csendőr hivatását, kinek szolgálati kötelességét összefoglalva a következőkben határozta meg a csendőr fogalmát:

„A magyar csendőr mindig háborúban él, mert örökké harcban áll a bűnözéssel. A csendőr nem olyan katona, mint a honvéd, — a csendőr a tűzhelynek, az otthonnak a honvédje!”

...és a magyarság büszke otthon e daliás honvédeire...
örömmel tekint a tűzhely és az

(K.)

Legyünk bátrak! Anyagiakban és lelkiekben bátran merjünk magyarok lenni és akkor ez a nemzet nagyobb és erősebb lesz s nagyobb lesz az ország is.

Az ország gyarapodása nem csak területekből áll egyedül, hanem főként és legfőként abból a lélekből, amely eltölti. Lélekkel kell tudni megtölteni a kereteket.

Hazafinak kell lenni! De érdek és hiúság nélküli kell hazafinak lenni. És fegyelmezett és egyszerűen: levett kalappal, tisztességben, csendesén és éppen olyan egyszerűen, mintha templomban lennénk.

GRÓF TELEKI PAL.

Dr. vitéz gyergyóalfelvi Gereöffy Géza alezredes

„MAGYAR CSENDŐR”

című költeményéről

A „Csendőrségi Lapok”-ban fenti szerző tollából érdekes költemény látott napvilágot. Gereöffy Géza tökéletesen ismeri a csendőr lelkivilágát, ami versének minden betűjéből élénk csendül. De nem csak ismeri, hanem becsüli is a csendőrt:

„Apostol vagy,
ki áment mondasz szó-lakomáknak
ünnepére,
s járva esőbe, hóba, fagyba, sárba —
bűnnel, hajjal, ördöggel szembezállva,
nem alkuva, mindig legelől jársz,
vigyázva mások életére”.

Megnyugvással tekint a csendőrré, mert tudja, hogy ő a hatalom jogrendjének a védelmezője — akinek mellében, minden félelmeisége ellenére, alázatos keresztény szív dobog:

„Ki bízalom,
a belső támasz, a nyugalom, a hatalom vagy,
vagy vérfagyasztó Döbbenet, —
a néma, csendes portyák között
a bűnváltó Jézus-hajtárs előtt
a kezéd büszkén tisztelig”.

— Mi is tisztelgünk a szerzőnek és benne az egész m. kir. csendőrségnek!

A pálinka hatása

Szlopákoviczné mondja:
— Azt mondják tekintetes úr,
hogy a pálinka erősít. Nahát kérem
ez tiszta valótlanosság. Én minél többet
iszom, annál gyengébbnek érzem
magamat.

— Aztán mennyit ivott ma
néni?

— Én kéremalásan csak négy
decit.

— És még tud állni a lábán?
— Dehogynem tudok. Már annyit
erőm sincs, hogy összerogyjak
valahogy.

A m. kir. csendőrség

A csendőrség a közbiztonsági szolgálat teljesítésére rendelt, katonailag szervezett őrstület, amelynek működési területe a székesfőváros, a törvényhatósági jogú s a megyei városok külső és belső területét kitevéve, Magyarország egész területére kiterjed.

A katonai rend és fegyelem jelentette és jelenti ennek az intézménynek katonai szervezettségét. A csendőrség azonban sohasem volt a fegyveres erő kiegészítő, vagy szerves része. Mindazonáltal a fegyveres hatalom és a csendőrség egyenei egymással feljebbvalói és alantasi viszonyban állottak és állanak. Ugyanazon fegyelmi, bírói és becsületügyi eljárás alá tartoznak.

Dereék csendőreink a világháborúban szintén kitettek magukért, kimutatva, hogy derekasan megállják a helyüket a harctereken is.

A hadrakelt seregnél a tábori csendőrség altiszteji látják el a közbiztonsági szolgálatot, később pedig a meghódított tartományokban is.

Kimondottan katonai szolgálatot — még pedig igen értékes szolgálatot végeztek dereék csendőreink Erdélyben, amelynek védelmét 1914-ben jóformán egészen a csendőrségre és a népfőlkelökre bízák. A csendőrség alakulataiból egy egész hadosztályt állítottak ki. 1916-ban Erdély védelmének lelke az ügynevezett csendőrhadosztály volt, mely később 70. hadosztállyá alakult át.

A világháborúban a fronton alkalmazott magyar csendőrök sem felejtkeztek meg soha jelmondatukról:

„Híven, becsülettel és vitézül!”

Csendőrségünk intézménye egészen különleges, egyedülálló az egész világon. Hóni főlből sarjad, a hazai viszonyokhoz alkalmazkodva végzi nemzetvédelmi munkáját. Más, mint a többi közbiztonsági szerv, teljesen magyar, mely vérrrel és vassal írta be nevét történelmünk aranykönyvébe. (K. V.)

**Keletmagyarországi
és Erdélyrségi Fürdők Szövetsége**
MAROSVÁSÁRHELY Széchenyi-tér 55. — Telefon

Minden fürdő-, üdülési ügyben díjtalan tanács!

A belügyminiszter szigorú intelme a háborús élet vámszedőjéhez

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a Magyar Távirati Iroda munkatársával a következőket közölte a nyilvánosság számára:

Az ország lakosságának színe-java és számbelileg túlnyomó nagy része a katonai szolgálatban és a polgári munka frontján egyaránt elismerésre méltóan teljesíti kötelességét és viseli azokat a nehézségeket és korlátozásokat, amelyek a nemzeti erőleszítés reá tótt.

— Annál feltűnőbb és visszataszítóbb, hogy — különösen itt a fővárosban — különböző társadalmi rétegek egyes csoportjai léha életmódjukkal súlyosan vétének az idő komolyságához mért magatartás következményei ellen.

Kávéházakban, szállodák halljaiban, mulatókban, egyéb nyilvános helyiségekben és helyeken fel-felbukkannak a háborús élet parazitái, szórják a joggal vagy jogtalanul szerzett jövedelmüket, hangoskodásukkal és viselkedésükkel nemcsak kihívják minden jóérzésű ember bírálatát, de súlyosan károsítják a mindenkifelelt szükséges áldozatos és komoly közszellemet.

— Ennek a megbotránkoztató állapotnak immár erélyes kézzel véget kell vetni. Elrendellem, hogy a magyar királyi rendőrség az érintett helyeken és helyiségekben sorozatos razziaikon igazoltasson mindenkit — nőket és férfiakat egyaránt —, aki viselkedésével nem kívánatos feltűnést kelt.

A munkatáborok és internálótáborok alkalmas eszközök lesznek annak a célnak elérésére, hogy ezek az elemek bekapcsolóssanak a közös munkába és ráébredjenek a vészterhes idők mindenkiel szemben támasztott követelményeire. Egyben utasítást kapott a rendőrség arra is, hogy a magánházakban itt-ott előforduló megbotránkoztató mulatozásokat és dorbézolásokat méltassa kellő figyelemre.

Magyar nemzeti 10 parancsolat

1. **Dolgozz magyar!** Ne válogass: — minden munkahely a nemzet bástyája.
2. **Kevesebbet „politizálgass”, — légy lelkiismeretes a nemzettel szemben!** Nagyképű „politizálásoddal”, okatlan fecseggessel könnyen züllhetsz hazaárulóvá!
3. **Ne kergess délibábokat,** mert elveszel a pusztaságban!
4. **Ne gyűlölj!** A gyűlölet megmérgezi az életet. Magyarhoz nem méltó a gyűlölet. *Zsúdosztól*
5. **Teljesítsd kötelességedet a nemzettel szemben,** hogy biztos és erős hazád lehessen!
6. **Élj beosztással!** A takarékoságtól még „úr” maradhatsz...
7. **Ne akarj „milliókat!”** El ne felejtöd: az út a meggazdagodáshoz az erkölcs törvényei és a börtön között vezet! *Nyitán ut*
8. **Tanulj és haladj az idővel!** Csak így értheted meg majd a fiaidat...
9. **Szeresd a művészeteket,** mert azok emelnek Téged a hétköznapi fölé. Kultúrában a megdönthetetlen nemzeti erő!
10. **Mindent a hazáért: adj gyermeket!** Csak így lesz folytatása a magad és a Nemzet életének! — A család erős vár...

Ha mindezt megtartod, boldogulni fogsz

és

„MAGYARORSZÁG NEM VOLT, HANEM LESZI!”

szent MARGITSZIGET

Egész Gyógyfürdője Világhírű!

Éven át

Szentmargitszigeti Gyógyfürdő Rt. — Budapest.

nyitva.

Igazgatóság és központi iroda: VII. ker., Madách Imre-tér 1.

Kőbányai Polgári Serfőzde

Budapest — Kőbánya

Saját sírját ássa meg az a nemzet, amelyik belső rendjét és külső biztonságát, tehát a haza védelmét elhanyagolja.

vitéz IMREDEY BÉLA.

Hawel Pál Érmék ~ Plakettek ~ jelvények
Serlegek ~ Kiltüntetések

Budapest, VII. kerület, Holló-utca 15. Telefon: 145-052

A MAGYAR RENDŐR

Gergelyffy Gábor
ny. rendőrtanácsos:

Szeressük a rendőrt!

Az ország nyugalmának, zavartalan fejlődésének és a lakosság nemzetépítő munkásságának alap-pillére: a rendőr!

Felbecsülhetetlen az az érték, amit nekünk a rendőr teljesítménye, szolgálata jelent. Az ország vezetőinek nagyvonalú, irányító munkája, a nemzet céljait biztosító, formákba öntött törvények és rendeletek végrehajtása, úgyszintén az állam épületéhez téglát hordó, igen fontos tömegmunka nem tudná hivatását élvezni, nem produktálhatna eredményt, ha a rendőr nem biztosítaná a szükséges közbiztonsági előfeltételeket.

Ha a rendőr csak egy percig is eltűnne az utcáról, az élet rendje — ami különben oly természetesnek látszik — azonnal felbomlana. Megbénulna az építő munka és megszűnnék a közbiztonság. A rendőrnek köszönhetjük, hogy nyugodtan dolgozhatunk, családunkért, hazánkért teljesíthetjük kötelességünket és neki köszönhetjük azt is, hogy éjszaka biztonságérzettel hajthatjuk fejünket pihenőre, mert a rendőr mindenkor éberrel vigyáz reánk!

A rendőrnek igen fontos szerepe van a békeidőben, de még fokozottabb szolgálatának jelentősége a háború ideje alatt. Mig vitéz katonáink a harctéren küzdenek, addig a rendőr a belső front katonája! Ha itthon nyugodtan folyik a termelő munka — rendőr védőszármái mellett, — ha biztosítva van a harmonikus együttműködés és lelki összhang, akkor szilárd lehet a hitünk, hogy nemzetünkre szebb, boldogabb jövő vár!

A magyar rendőr nemzetközi viszonylatban is megállja a helyét, sőt nem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy e tekintetben is az első között áll.

Szeressük hát a rendőrt!

Ne felejtjük el, hogy hálaival tartozunk neki, mert esőben-sárban, viharban, forróságban és fagyban becsülettel, lelkiismeretesen áll őrt kijelölt szolgálati helyén.

Vigyáz életünkre és még álmunkban is őrökdi felettünk!

A főkapitány felhívása a közönséghez

Az utóbbi időben az esti órákban több súlyoskimeneteli közlekedési baleset történt. A balesetek okainak vizsgálatánál megállapítást nyert, hogy a baleseteket nagyrészt a közönség gondatlansága okozta. A közönség egyrésze ugyanis figyelmen kívül hagyva a hatóságok ismételt figyelmeztetéseit, nem tanúsítja azt a fegyelmezettséget, amelyre szükség volna és a közlekedési szabályok figyelmen kívül hagyásával közlekedik.

Dr. Eliássy Sándor főkapitány, úgysis, mint a székesfőváros légtalmi parancsnoka a következőkre hívja fel a figyelmet:

1. Az esti és éjjeli órákban a gépjárműveket fokozott figyelemmel kell vezetni és csak olyan sebességgel szabad haladni, hogy a gépjármű szükség esetén bármikor megállítható legyen.

2. Gyalogosok a kocsítútesten csak az utcaeresztézéseknél és csak a legrövidebb úton (derékszögben) haladjanak át.

3. A gyalogosok, mielőtt az úttestre lépnek, győződjenek meg arról, hogy jármű nem közlekedik-e és a közeledő jármű elhaladását feltétlenül várják meg.

4. Fokozott figyelemmel keresszék a gyalogosok a villamosvasúti vágányokat.

5. A villamosvasúti vonatokra való felszállásnál és leszállásnál fokozott óvatossággal kell eljárni. Mozgásban lévő kocsiról leszállni, illetve mozgásban lévő kocsira felszállni életveszélyes és szigorúan tilos.

6. A villamosvasúti megállóhelyeknél lévő járdaszígeztekről való lelépés előtt mindenki szerezzen meggyőződést arról, hogy a kocsitútest szabad-e és a járdaszígetről csak akkor lépjen le, ha a járdaszíget és a gyalogjárda közötti úttútesten jármű nem közlekedik.

7. A gyalogjárdákon csoportosulni és olyan magatartást tanúsítani, ami a gyalogos közlekedés zavartalanágát akadályozhatja, nem szabad.

8. A gyalogjárdákon hulladékot, gyümölcshéjat stb. elszórni nem szabad, mert az ilyen hulladékon a gyalogjáró elcsúszhat és súlyosan megsérülhet.

9. Olyan utcaeresztézéseknél, ahol rendőr a közlekedést nem irányítja, a járműveket fokozott óvatossággal kell vezetni. Fő- és mellékvonalak találkozásánál a főútvonalon jövő járműnek elsőbbsége van. Azoknak a járműveknek, amelyek olyan útvonalon haladnak, amelyen villamosvasút, autóbusz, vagy trolleybusz közlekedik, a keresztező, vagy betorkoló utcákból behajtani vagy áthajtani kívánó járművekkel szemben elsőbbsége van. Az egyrangú útvonalak keresztelésénél a jobbfelől jövő járműnek van elsőbbsége.

10. Útkeresztézéseknél a mozgásban lévő villamosvasúti vonatoknak elsőbbséget kell biztosítani.

Véssük emlékezetünkbe a magunk és közbiztonságunk eme tízparancsolatát!

A BŰNÖZŐK LELKIVILÁGÁRÓL

Dr. Kemény Gábor rendőrfőtanácsos előadása

A Pázmány Péter tudomány egyetem büntetőjogi továbbképző tanfolyamán a büntetőjogászai kar és a rendőrtisztai kar több ismert nevű tagjának jelenlétében jogászok és detektívek számára érdekes előadást tartott *dr. Kemény Gábor* rendőrfőtanácsos, a főképitanyság bűnügyi osztályának helyettes vezetője, az ismert kriminalista-rendőrtiszt „*A bűnöző pszichológiája*” címmel.

A bűnözők lelkivilágát és a bűnözősek lelki indítóokait tárta fel színesen, gazdagon, igen sok példával, amely példákat az utóbbi évtizedek nagy bűnügyeiből a nagyközönség is ismeri.

A rendőri nyomozások során készített érdekes és muzeális értékű fényképfelvételekkel illusztrált előadás során Kemény Gábor azt fejtette, hogy a nyomozás nem helyezkedik egyszerűen arra az állásponton, hogy a bűnözőben csupán a Lombroso-típust látja és nem fogadja el százszázalékosan az átöröklés elméletét sem, hanem a bűnözők tetteire ható külső tényezők mellett már meglátta azt is, hogy milyen döntő befolyása van egy-egy bűnöző cselekedetére a lelkieknek. A nyomozás során ezért vizsgálja a cselekményeket és azoknak indító okait a rendőrség lélektani alapon.

A modern bűnöző a technika minden vívmányát felhasználja, biztosítja az alibit, testtartásokat keres magának, közben kerüli a munkát és tettei beismerésében nem a bűnbánat, hanem a tapasztalat szerint a bűntudat jut kifejezésre. Tudja, hogy bűnéért lakolnia kell, ezért igyekszik a zsákmányt gyorsan eldorbézolni, vagy értékesíteni. Gyaknavólékletű ember csaknem mindegyike, mert a szertelen izgalmak felfokozott életformája teszi őt örökösen nyugtalanná. Ilyen lelkiállapotban adódnak olyan esetek is, hogy a bűnözők önmagukat feljelentik.

Az utóbbi idők nagy bűncselekményeivel kapcsolatban részletesen beszélt Kemény Gábor a bűnözők idegállapotáról, többek között a meg mindenki emlékezetében élő nagy anygyalföldi társadalmi dráma és bűnper indító okait, lélektani motívumait s külső körülményeit tárva a hallgatóság elé. Kifejtette, hogy miért van fontos szerepe a nyomozásban a bűnözők lélektani ismertetésének.

A rendőrhatalóság figyelmét az előadó különösen arra hívta fel, hogy lássa a bűnözőben az embert, a bűnös embert a maga esett életében és ebből az esett életből adódó lelkiségében.

A nagyszámú hallgatóság lelkesen megtapsolta dr. Kemény Gábor értékes előadását.

A közellátási rendőrség két esztendeje

Az elmúlt két esztendő alatt nemcsak hatalmas munkát végzett a rendőrség, hanem az áruerejetegetés, árdrágítás és az úgynevezett „feketén” való árusítás megakadályozására új módszerekkel kellett kidolgozni és új eljárásokat kifejteni, hogy az újfajta és a háborús jellegű keletkezett bűnözéssel sikeresen meg tudjon birkózni. Számokban alig kifejezhető mennyiségű élelmiszert, kávé, bört, teát, szalonát és textilárukat kutattak fel a detektívek az elmúlt idő alatt és ország-szerte, a határvidékek jellegzetes városait is belevonva a rendőri hálóba, tarták fel az eldugott árú rejtkehelyeit.

Néhány nappal a húsvéti ünnepek beköszöntése előtt a közellátási hivatal detektívjei megállapították, hogy a fővárosban eltűnt a tojás. A nagyhéten rendszerint a legszerényebb igényű háztartások is beszerzik húsvéti tojásszükségletüket, természetesen abban a mértékben, amennyire a fennálló vásárlási lehetőségek és szabályok megengedik. Az idén azonban hiába vettek elő a vásárlók idevagyó élelmiszerjegyeiket, a tojás oly ritkává vált, mint a fehér holló.

A nagyhét közepe táján azonban mind gyakrabban tűntek fel különösen a fővárosi pályaudvarok környékén a vidéki népviseletbe bujtított lányok, asszonyok és férfiak. Színes harisnyában, piruló orcával, kinálgatták a portékát, az öblös kosarakból előkandikáló zöldséget. Közben pedig éles pillantással vizsgálták át meg át az érdeklődő vásárlót, nem detektív-e, vagy más hatóság embere. Ha azután „*a fatusi ártatlanságok*” részéről a vásárló ártalmatlan és jámbor áldozatnak találtatott, akkor egy diszkrét mozdulattal fellebbentették a tojás tetején elhelyezett zöldségkoszorúkat és leveleket, amelyek alatt maguk teljes valóságában ott fehéredtek a szép húsvéti tojások.

Csakhamar kiderült azonban, hogy a detektívek jobb pszichológusok, mint akár a pesti kofák is, akik ezeket a tojásokat már régen összevásárolták és most a kereslet megnövekedése és így szinte tetszőlegesen megszabott ár mellett előhúzták és az új „*vidéki tojás*” segítségével értékesíteni akarták.

Nem egészen a detektívek hibája volt, hogy jó pár ezer ilyen feketén árusított tojás borsós áron gazdát cserélt, ezzel szemben már nagypén-tekre felgöngyöltették a zugtojásfrontot és különböző pályaudvarokon és ezek környékén több, mint százezer darab tojást foglaltak le, koboztak el és juttattak a közellátási hivatal különböző nyilvános kereskedőkhöz.

Hódmezővásárhelyen egy zugtextilüzlet nyomára bukkantak a közellátási hivatal detektívjei. Bizalmas feljelentés alapján egy textilszél

Szent Lukács Gyógyfürdő
Bpest legmodernebb gyógyfürdője. Telen-nyáron nyitva.

Közbiztonság nélkül nincsen élet- és vagyonbiztonság.

házkutatást tartottak és eközben a hálószoba szőnyege alatt egy csapóajtót találtak. Ezen keresztül létra vezetett a pincébe, ahol nagymennyiségű textilanyagot, azonkívül egy kezettábla zárva ugyancsak nagymennyiségű Napoleon aranyat is találtak.

Legújabbán *Kispesten* a Határerdőben egész vágóhidakat fedeztek fel. Önkéntes vágógépek özönével vágták feketén a borjút, marhát és disznót. Innen került ezután az áru csempészúton a fővárosba és osztódott szét a feketén vásárlók között. Volt eset, hogy pestvidéki vágóhidakon a vágógépek disznóóló késekkel támadtak a detektívekre úgy hogy rendőrök igénybevételeire volt szükség.

Amint riportunk elején felelítettük, a közellátási rendőrség most fennállásának két éves évfordulóján kitűnő fogással örököltette meg ezt a jubileumot. *Lefoglaltak több mint száz ezer tojást és a rendőrségre került tíz zugkereskedő.*

Ezek ellen megindult a rendőri eljárás, addig is azonban, míg a bíróság fog ítélezni felettük, mint eddig a két év leforgása alatt is történt, a legújabb tíz tojásdrágító internálási javaslattal a toloncházba került.

(Magyarország)

Hunt Béla.

MEGJUTALMAZTÁK A KIVÁLÓ DETEKTÍVEKET

Szrabán Dezső detektívfonók kiosztotta azokat a jutalmakat, amelyeket a kiváló nyomozást végző detektívek szoktak kapni. A szellemi díjat *Szekeres* Zoltán detektívfelügyelő, az *úpesti* kaptiányság csoportvezetője kapta, aki gyári tolvajokat, padlásbetörőket és autótolvajokat fogott el. *Erdy* Imre detektív *Fliegl* MAV-főintéző egyik gyilkosát fogta el, *Kolthay* László pedig a keresztlevélműsítők leleplezésében nyomozott sikerrel.

A bátorság díját *Barkóczy* Mihály detektív kapta, akit *Pest-szenterzsébeten* két suhanc megtámadott és leszakították ballon-

kabátját. Az egyiket elfogta. Annakidején hasonlóképpen támadták meg édesapját, aki szintén detektív volt és *agyonölték a suhancok*. *Fenessi* János detektív egy országosan körözött betörőt fogott el bátor magatartással a Nefeletsu utcában.

Kassai Takarékoság KASSA, FŐ-UTCA 44.

HATHAVI HÍTEL
TELEFON: 26-84.

„EXTRA RAPID“
szállítási vállalat KOLOZSVÁR
Ferenc József-út 120. — Tel. 21-27.

Mindennemű szállítmányt
gyorsan és pontosan lebonyolít

A ponyvaregények pusztulása

Ha az ember nem régen bement egy fűszedébe, vagy megállt a sarkon az újság-árus előtt, gyakran lehetett tanu-ja olyan jelenetnek, amikor kifutófiúk, bolti lányok, 10 és 20 filléres „Bum-bum” regényeket kértek az elárusítótól.

Ezek a „ponyvák” méltó utódai voltak a régi jó békevilágban kiadott „*Nick Carter*”, „*Buffalo Bill*” és „*Mister Nobody*” című epületes olvasmányoknak, amelyek annak idején terfőzték meg az ifjúság lelket.

A ponyva újabb felburjánzásánál azonban egy rendkívül sajnálatos tünetet is megállapíthatott a figyelmes szemlélő, — amit maguk az árusítók is bizonyítottak — nevezetesen, hogy ezeket a tisztán hasznoslesből kiadott fercműveket most már nemcsak sühedrek és kamaszok, hanem — valami ostoba divat folytán — a jobb társadalmi körökhöz tartozók is keresték, úgy hogy éppen ideje volt a társadalom megmozdulása után kormányzatunk erélyes közbelépése. Örömmel látjuk, hogy a rend teremtésével nemzeti irodalmunk megerősödésére megnyílt az út.

A „*Nemzeti Könyvtár*” füzetei olyan példát mutattak a kiadóknak és olvasóközönségnek, hogy annak jótékony hatása máris érezhető. *Jim Bobby*, *Mary Hopkinson* és társai helyett nemzetünk nagyjainak hősi útmutatásai, a magyar föld megmunkálóinak szívünközből közel álló élete, az ősi rög szerete se életető lelke kezd sugározni az újabb művekből, mely idővel bizonyára helyre hozza azt a rombolást, amiket a ponyva milliós példányszámai véghez vittek. Az a munka, amely ennek megerősítésére a Nemzetvédelmi- és Propaganda Minisztériumban folyik valóban komoly, nagyrétű és igazi nemzetszolgálat, érte a legnagyobb elismeréssel kell adoznunk.

G. TAKÁCS JÓZSEF.

I. Márius Őfelsége bélyegei

Jubileum csak nagy embereknek, vagy nagy intézményeknek jár ki, különösen e papírújk világban. A sedangi bélyeg történeti azonban felér egy nagy ember halálával. A nagy ember halála csak azt mutatja, milyen véges is az emberi kiválóság, de a sedangi bélyeg rávilágít a végtelen emberi hízelkedésre. S vajjon nem az utóbbi-e a hasznosabb a mi számunkra? Meg kell ismernünk hízelkenységünket, hogy levonhassuk belőle a tanulságot!

50 esztendővel ezelőtt ugyanis rövid híreске jelent meg az egyik párisi újságban, mely közölte a nyilvánossággal, hogy a Fény Városába érkezett I. Márius Őfelsége, Sedang dicsőséges uralkodója. Természetesen senki sem tudott Sedang létezéséről, a szerkesztési titkárok halomszámra kapták az érdeklődő leveleket. A levelek persze válasz nélkül maradtak. (A szerkesztési titkárok ugyanis nem merik bevallani, ha valamit nem tudnak.) Végül is egy földrajztudós kijelentette, hogy hallott Sedang szigetéről, mely Kína mellett fekszik.

Nem sokkal a közben már „ügye” felfuódott híreске után a párisi bélyegpiacot ismeretlen bélyegek lepték el, amelyek Sedangból származtak, s amelyeket állítólag maga a király hozott magával. A sedangi bélyeg nagy ritkaság volt a párisi gyűjtők tözszején, úgyhogy egy példányért 1000 frankot is szívesen megadtak. (Pe-

dig abban az időben még aranyfrankban számoltak!) Páris leg-gazdagabb bélyegkereskedője elhatározta, hogy a század legna-gyobb bélyeg-spekulációját fogja lebonyolítani, s ezért kihallgatást kért I. Mariusnál és 250.000 frank-ért megvette az összes Európában lévő sedangi bélyegét. Az uralkodó még azt is megígerte, hogy több bélyeget nem enged Európába hozatni. A nagy üzlet után — mely büszkeséggel és boldogsággal töltötte el a gazdag bélyegkereskedő szívet — a király is kísérte sürgős állományok miatt hirtelen el-távozott a francia fővárosból.

A dologról talán senki sem beszélt volna, ha egy fiatal földrajz-tanár, alapos körültekintés után ki nem deríti, hogy Sedang bizony csak kitalálói képzeteiben van, de a térképen nincs. A földrajztudós is belenézett a mappába és fejt vá-gyára kijelentette, hogy igen, ő is csak összetévesztette Sedangot egy hasonló nevű szigettel. „I. Marius” is, kísérte is, ügyes, európai nyel-veket beszélő kínaiak voltak, akik az európaiak hízelkenységére szá-mítva sajátmaguk nyomták a „se-dangi bélyegeket”. Szép összege-ket kerestek rajtuk. A francia rend-őrség egy darabig kereste őket, aztán lemondott a reménytelen haj-száról. Azóta nem tudnak róluk...

De a sedangi bélyegkért ma is szép pénzeket adnak a gyűjtők, é-ppen azért, mert Sedang birodalma sohasem létezett. Antal Gábor.

Aludjatok! Én vizeszotok!

Szabó Lajos rendőr versei.

ELTÉVEDT KISLEANYKA.

— Rendőr-szív. —

Ki írhatná más e sorokat, mint egy rendőr, még pedig magyar rendőr. Amikor büttengere önti el a világot, amidőn a nemzet legvá-lóságosabb történelmi idejét éli, va-lóban jól esik, és szívnek-léleknek megnyugtató, hogy a magyar köz-biztonság szolgálatában olyan de-rék emberek állnak, mint egy mo-stanában megleten kiadott könyv szerzője: nagybajomi Szabó Lajos rendőr.

„Vadrózsa” címmel jelent meg az az értékes költeménysorozat, amelyből mutatól emitt közlünk. Szabó Lajos verseinek minden sora mely lélektől áthatott, finoman ci-zellált és mégis közvetlen hangú. Titka ennek az — Istenáldotta te-hetése mellett — nem egyszerű-e. Eppen ezért hatnak olyan őszintén, igazán.

Szabó Lajosnak sok sikert kívá-nunk és hiszünk, hogy minden ha-záját szerető igaz magyar szeretet-tel fogja meg a szerző kezét.

FILM

— **Külvárosi őrszoba.** A rendőr: Nagy István. Faluról jött föl Pestre és mint probarendőr, külvárosban vigyáz a rendre és a közbiztonságra. Az apacslány: Karády Katalin. A betörő szeretője, akinek a kedvéért lepre kell csálna a rendőr Amikor azonban a külvárosi molesztárvég betekint a ma-gyar rendőr becsületességét sugárzó szemébe, megtszult tőle. Sok, érdekes problémát vet föl a „Külvárosi őrszoba” című film, amely megmutatja a rendőrség munkáját és az alvóság bá-rnos üzemét.

Egy kisleányt hoztam vezetnek...
Alig három évem, pöttöm...
Szemből a könyvek peregnék.

„E kis gyermek eltévedt, kérem —
Es ott sirdogált a kővön...
Arra jöttem, megáldtam éppen...”

En sietek a munka-helyre,
Vezesse el, kérem, haza,
Hogy édesanyját visszaléle...”

Megkérdelem nevét kis-zegénynek.
Ugy hívják: Miklós Mária...
Szülei mind a kettőn élnek.

Apja neve: Miklós Kelemen,
Altisz, emlékezem rád,
Regebb idő óta ismerem...

Csöpp kis kezét kezembe adja,
Jón vélem haza az úton...
Othon már várja anyja, apja...

A könyv csobáncvári D e r d á k Dé-nes kiadásában jelent meg. Beszerez-hető: Hadirokkantak és Hadviselték Nyomdaipari Szövetkezeténél, Buda-pest, VIII., Vajdahyud-u. 1. Telefon: 330-684.

— **Dr. Pásztyó Amon kitüntetésé.** Dr. Pásztyó Amon miniszteri tanácsos, a befelgyminisztérium közbiztonsági osztályának ismert nevű kiváló vezetője, aki a KEOK élén teljesített értékes munkássága után került ebbe a fontos pozícióba, a Kormányzó a Ma-gyar Erdemrend közepkeresztjével tüntette ki.

A pazarlás

— hazaárulás!

A MAGYAR PÉNZÜGYŐR

A magyar vám- és pénzügyőrök a középkorban

A határvámok Árpádházi királyaink idejében —
Csempészek elleni küzdelem „Üzd meg — fogd meg!”
— A vám- és pénzügyőrök középkori ősei —
Felderítők, cserkészők és kémlők

Irta: *Kölling Oszkár.*

I.

A magyar államalakulás idején a királyi udvar és háztartás alapjait is biztosítani kellett. Hatalmas királyi birtokokon, a várispánságok területén folyt a gazdálkodás, amelyek terményeket és jószágokat szállítottak a királyi udvar számára. Maguk az Árpádházi uralkodók életük nagyrészt utazással töltötték el, és eközben uradalmaikat is meglátogatták. E terménygazdálkodás mellett készpénz jövedelmekre is törekedtek a királyi udvarok. A szomszédos nyugati országok mintájára tehát olyan *haszonvételeket* igyekeztek biztosítani, amikből készpénz bevételek származtak és folyt be a kincstárnok kezéihez. E haszonvételek egyike volt a *vámszedés* joga is. Különböző címenek szedtek vámokat. *Voltak határvámok, út- és rév-, vásár- és piacvámok.* Nagy anyagi érdekek fűződtek a vámok pontos beszedéséhez. Ezért a királyi jövedelmek felett szigorú felügyeletet és ellenőrzést tartottak.

Királyaink a vámok szedésének jogát kivételes esetekben az érdekeket szerzett és kedvelt főurakra, földbirtokosokra átruházták. Vonatkozott ez különösen azokra a vámszedési adottságokra, amelyek valamely földbirtokkal kapcsolatosak voltak. Így ha valamely nemes földbirtokadományban részesítették, úgy rendszerint az uradalmon levő utak, folyók, valamint e területen tartandó vásárok és piacok vámszedési jogát is elnyerte.

E fontos pénzügyi jogokkal azonban bizonyos kötelezettségek is járultak az adományozottakra.

Rosszak voltak a középkori utak. Hajózhathatlanok a folyómedrek, veszélyeztetettek a közbiztonsági viszonyok. A közlekedést a lehetőségig zavartalaná kellett tenni. Ennek érdekében a földesurakat kötelezték, hogy az útvám ellenében az utakat javítsák, a révvám beszedése ellenében az átkelést a folyókon fenntartsák, a vásár- és piaci vám ellenében annak zavartalan és szabályszerű lefolyását biztosítsák. Voltak ezen felül még különböző vámok is, amelyekre azonban jelenleg nem térünk ki.

Fogjuk meg mindnyájan becsületesen, jóakarattal egymás kezét és így összefogva, induljunk a további nehéz, de reményteljes útra.

BÁRDOSSY LASZLÓ.

Főuraink az idők folyamán gyakran visszaéltek a vámszedés jogával. Olyan helyeken is szedtek vámot, ahol erre joguk nem volt. Bár a királyi rendelkezések a vámszedés mérvét is szabályozták, gyakran azt is túllépték. Csak arra nem volt példa, hogy a vámok gazdaságtól valaha is eltekintettek volna.

Árpádházi uralkodók a felségjogból folyó királyi haszonvételeket, a pénz, a rév- és út-, valamint hidvámokat a *harmincadszedési jogot* akárhányszor bérbé is adták.

Kálmán király törvénye a királyi kincstár számára szedett vám egyharmadát a vámspánságok területén a várispánoknak engedte át. Ezt megváltoztatták az 1222. és az 1231. évi törvények, — kimondván, — hogy a vámok teljes egészében a királyt illetik. A későbbi időkben azonban újból Kálmán király törvényét léptették életbe.

Tekintélyes összeget tettek ki a vámbevételek. Egy III. Béla király korabeli kimutatási szerint a királyi vám volt a kincstár jövedelmeinek főforrása. Ez évente kitett 30 000 grát.

Miután a vámok nagy jövedelmeket hajtottak, sok főúr minden királyi engedély nélkül felállított vámhelyeket és azokon vámpénzeket szedett. II. Endre király ezért 1217-ben elrendelte, hogy mindazoknak birtokait el kell kobozni, akik jogtalanul szednek vámot.

Az uralkodók maguk is személyesen ellenőrizték, hogy miként folynak be a vámjövedelmek a királyi kincstárba. Az ellenőrzésnek pedig közvetlen módja volt az elszámoltatási kötelezettség, amellyel a vámszedéssel megbízott egyének a kincstárnak tartoztak.

A király elé állítassanak.

Szt. László király Decretumának III. fejezetében eziránt aképpen intézkedett:

„Paranosoljuk, hogy a király küldöttje hirdesse ki mindenkinek, miszerint Endre király és Béla herceg idejéből és a Sarchas nevű bírónak leírásdól fogva akárhány németek a várak, vagy falvak népéből, kik öröknek nevezetnek, — qui dicuntur Ewreh, — letartóztatnak. Nagy-Boldogasszony napra állítassanak a király elé. Jöjjenek a királyi udvarba azon ünnepnapon azok is, kik úzbégeknek nevezetnek és amit a királyi ítélet rendelend, az megmaradjon.“

„Azok, akik közönségesen úzbégeknek nevezetnek, bárkihez szegődtek, a mondotti ünnepnapon a király elé állítassanak.“

(Kerékgyártó Árpád: A műveltség fejlődése Magyarországon 306—307. old.)

A királyi kincstár javára beszedett vámok elszámolási kötelezett-

sége tehát rendes szabályozást nyert már a királyság első századában. Minthogy e fontos kincstári bevételek folyton hullámoztak, valóban csak akkor folytak be, amikor állandó rendszeres és éber ellenőrzést gyakorolták a személy- és áruforgalom felett. Különösen felügyeltek a *határszéli* forgalomra, mivel a külföldről behozott és a külföldre kiszállított árukat terhelte az ú. n. *határvám*.

Egy 1217. évi szerződés szerint úgy a velencei, mint a magyar kereskedők az átmeneti határvám állomáson az áru értékének $\frac{1}{100}$ -ad részét fizették vám fejében. Ennek lefizetése ellenében a külföldi kalmárok a további vámok fizetése alól mentesültek. Amikor a későbbi időkben életbe léptették a *harmincad vámot*, ezt az $\frac{1}{100}$ -ad adót megszüntették.

Tilalmas utakon.

Amint látjuk, a vámok súlyosan terheltek a jövő-menő vásáros kalmár népet, akiket arra köteleztek, hogy a közlekedésre kijelölt útvonalakon — és sehol másutt ne, — közlekedjen. Sok kalmár a multban is ki akart bújni a vámok fizetése alól és ezért nem a kijelölt vámvonalakon közlekedett, hanem lehetőleg mellékutakat vett igénybe, ahol kikerülni vélte megvámatlósát. Ezek ellen a *csempészek ellen szigorú intézkedéseket léptettek életbe*. Az 1288. évi királyi rendelet értelmében az ilyen *tilalmas utakon elfogott kereskedők összes árúit elkobozták*. Ezt könnyörtlenül hajtották végre, mivel a vámjövedelmet csakis ilyen módon tudták biztosítani.

Igy többek között történt, hogy 1495-ben a lőcsei polgárok egyrésze a hegyaljai szüretéről hazatérőben borral teli szekerekkel Jászó felé vették útjukat. Ez által akartak a Kassa városának járó vám fizetése alól szabadulni. Amikor a kassaiak erről értesültek, Prechtol Péter vezénylete alatt fegyveres polgárok lepték meg a löcseket Bodó helységben. Kilenc szekér bört ez alkalommal elkoboztak és ezeket Kassára kísérték. (Korponay János: Abaujárvamegye, Kassa: 1855. I. 13.)

A királyi kincstárnak, a vámszedésre jogosult főuraknak vagy városoknak anyagi érdekei esetében élesen szembekerültek a kalmárokéval. Ezeket az ellentéteket szabályozta, irányította és lehetőleg bevezette a vámjövedelmek beszedésére hivatott szerv, amelynek végrehajtó közegei voltak a közpoker vám- és pénzügyőrei — a határőrök — speculatores — az úzbégek.

Kik voltak az úzbégek?

E kérdésre sok érdemes kutatóelme foglalkozott, anélkül, hogy ezt teljes nyugvópontra jutott volna. Minthogy a jelen esetben a mai pénzügy- és vámörök öseiről kívánunk értekezni, azért az eddigi véleményektől az alábbiakkban számolunk be.

Az ú z szóban akárcsak a h a j d ú z szóban a különböző fogalmaknak értelmét találhatjuk fel. Előfordul helységnevekben, személy, foglalkozás név elnevezésében is.

Országépítő munka csak belső rend mellett lehetséges.
Ézért a rend fentartása nemzeti érdek.

Gr. TELEKI PAL.

Rupp Jakob, Magyarország helyrajztörténetének II. köteté 75. oldalán lefeli, hogy *ultak az népek, akiket miként a palócokat a hunokhoz számítottak.*

Személy-névből is találkoznak az Úz nevezettel. A váradí Regesztrum 83. §-ában említették Úzt, az itálhordozók főnökét. (Pesthy Frigyes: A várispánságok története 77. lap dr. Király János, Pozsony város tört. 173.) Ezzel szemben *Kézai* a XII. századbeli krónikájában azt írja, hogy az „u h e g” pogány rabszolgát jelent. Ez alapon akadt író, aki ebben az üzbeget vélte feltalálhatni.

A *Pariz-Papay* szótárban, amely 1767-ben Bód Péter javításában megjelent, az üzbeget szót szókórt rabszolgának értelmezték.

Virág Benedek, a Magyar Századok című művében szintén foglalkozott az üzbeget hivatásával és rendeltetésével. Ú z d - m e g, — f o g d - m e g-nek magyarázva e szó értelmét, — az üzbeget nevezet mögött *rendőri közeget sejtett.*

(I. m. 1862. I. kötet, 129. old. jegyzete.)

Horváth Mihály jeles történetírónk is érdekelte a kérdés, alárendelt hivatalnokot, — kormány szolgát látott az üzbegetben. (Horváth Mihály: Magyar nemzet története.)

Lehoczky Tivadar is foglalkozott e szónak megfejtésével. Az üzbeget királyi embernek tekintette. Olyan kisebb hatósági egyént látott az üzbegetben, akinek hivatása a régi német *Waldfang recht*-ben jutott kifejezésre és amit a francia *droit d'enbaîne* szóval jelölt meg.

(Századok 1872. — 458; *Lehoczky Tiv.*: Beregvármegyő tört. I. — 119.)

Sasinek Fr.? Glossáriumban figyelemmel volt *Endlicher* régi művére (345 oldal) és az 1779. évben megjelent *Corpus Juris Hungarici*-ben foglaltakra. Ezek alapján azt az álláspontot vallotta, hogy az üzbeget — homo fugitivus, — szókótt ember. (Tört. Tár 1893. 5.)

Ugyanezt a felfogást átvették *Simonyi Zsigmond* és *Szarvas Gábor*, „Magyar Nyelvtörténeti Szótára III. kötetének 918. oldalán. (Megjelent Budapest 1893.) Ok ebben követték *Pariz-Papay*nak az 1767-ben Bód Péter javított szótárban közöltét nézetét.

Welth János, „Néhány magyar jogtörténeti kifejezésről” című tanulmányában szintén boncolta az üzbeget szónak értelmét. (Nyelvtud. Közl. 42. kötet 3. füzet 239. old.)

Egészen helytelenül cseh-morva származású kimenekülteket „*kifutottakat*” fedezett fel az üzbegetben. Nézete szerint ezek a menekültek a X—XI. században telepedtek le néhány hazai helységben. Ezek a falvakat „*Üzbeget*” néven nevezték. (Századok 1914—70.)

A *Corpus Juris* törvénytudós szerkesztői, *Kolozsváry Sándor* és *Ováry Kelemen* a Törvénybíróban Szent László király III. Decretum, 2. fejeletét 2. §-ához fűzött megjegyzésükben *Miklossich* véleménye alapján állanak. Szerintük az üzbeget, vagy üzbeget (szerbül zbeget) valamint a vele rokon értelmű *príbék*, a szláv *begu*, *bég* (futás, szökés) szóból veszi

származását, eredetét és így — véleményünk szerint — *szökevény*-, *szökevény szolgát* jelent.

A „jökerosök”-ről.

E felfogás tarthatatlanságára azonban rávezet Szt. László törvényének figyelmesebb tanulmányozása. Ugyanis a törvény rendelkezik azoknak megbírságolásáról, akik valamely királyi szolgálatban álló egyének szabadságát korlátozzák és azt jövedelmében-menésében akadályozzák. A törvény elősorolja ezek között a *jökerosöt*, a *királyi hírnököt* és az *üzbeget* is.

Nem lehet vitás, hogy a hivatali állás fontossága hatással volt a a büntetés nagyságára is.

Igy akik valamely jökerosöt eljárásában háborgattak, 10 pénzával, akik a királyi hírnököt útjában feltartóztatták, 50 pénzával, *akik pedig az üzbeget gátolták, 55 pénzával büntették.*

A jökerosöt közbiztonsági szolgálatot teljesített, a királyi hírnök pedig udvari futár volt. Ha ezeknek bántalmazása csak kisebb bírságot vont maga után, bizonyosra vehetjük, hogy az üzbeget hivatal teendőit emezeknél fontosabbnak minősítette a törvény is. Ennél fogva a törvény oltalma alatt működő üzbeget sohasem lehetett szökevény, hanem királyi szolgálatra rendelt kisebb rendőri tisztviselő.

Fenti bírságok tételei is bizonyítják, hogy az üzbeget fontos kincstári szolgálatot teljesített, aki valóban az üzbeget — fogd meg értelmében a vámos behajtásában, a csempészek üldözését, elfogatását, — megbüntetését teljesítette.

Öt tekinthetjük tehát a mai kincstári vám- és pénzügyőrök középkori őseinek.

Az üzbeget név napjainkig fennmaradt néhány helységnevben. Melích János nyelvtörténeti fejtegetésével szemben az a felfogásunk, hogy e helyeken eredetileg vámmállomások, illetve kincstári őrállomások voltak. Az élénkebb útvonalonok fekvő pontokon utóbb települések következtek be.

Az ilyen helység azonban eredeti vámmőrségi jellegét a viszonyok változásával elevevén, csak nevében mentette át a hajdani rendeltetésének emlékét, ami végül is a közudatból kiveszett.

Ilyen helységgel találkoztunk Nyitrávrmegyében és a hajdani Plisvármegyében. Az üzbeget helynévnek csökkentett alakja a *Beg* is őzsi és vámmállomásoknak ősi elnevezését. Ilyen volt a hajdani várföld, — a becsei uradalom tartozéka, — *Három-beg*-enye, amely mint forgalmas vásáros hely 1422-ben cseszerződés folytán Brankovics György rác despotá birtokába került.

Vámőrök a közbiztonságért.

A hajdani vámőrök működéséről nem igen maradt fenn történelmi emlékeink. Komoly és felelősségteljes, sőt sokszor életveszélyes foglalkozásukat, miként a mai nemzedék, — bizonyára kötelességtudással és hiven teljesítették.

Hivatali eljárásban a törvény védelme alatt állottak. Emel az igazolja Bethlen Gábor fejedelemnek az 1612. évi rendeltése, amely az üzbegeteket oltalma alá vette. Meghagyta ekkor a lippai kapitányának, hogy a török hódoltságai falvak üzbegeteinek — vámszedőinek, — csendbiztosai-

nak, — hagyjanak békét. (Török: Magyarokri állami okmánytár 1868. I. 107.)

A korviszonyok teljes megismeréséhez szükséges azt is tudnunk, hogy a vámörök a kincstár érdekében még közbiztonsági szolgálatot is teljesítettek.

Határőreink és az országvédelem.

Az ország vámvédelmében szerepe jutott a *határőröknek* is, akik a határokon elfekvő várispánságok kötelekébe tartoztak. Sokoldalú volt a határőröknek — speculatores, — kötelessége.

Elsőrendű feladataik volt az országvédelem.

Békes időben nemzetgazdasági és közbiztonsági érdekeket szolgáltak. Ők nem tartoztak a várispáni zászlóaljok keretébe, hanem mint a közrend fenntartására és a kincstár szolgálatára kiválasztott egyének egészen különleges hadiszolgálatot teljesítettek. Ezért kiváltságolták is őket. (Fej. Cod. IV. 375; VIII. 3. 178; VIII. 4. 375.)

Határőrök voltak még olyan apátságok területén is, amelyeknek biróiakai az ország széléhez, határhoz közel estek.

Amikor I. Endre megalapította a tihanyi apátságot, szolgazemélyzetet is rendelt részére. Volt ezek között 34 felderítő, — cserkésző, — kémlo, alájuk adott lovakkal. (Fej. Cod. II. 94, — 119.)

A határőrök állandóan portyázták a rájuk bízott területet. Ellenőrizték minden rendellenességet. Ogylteltek arra, hogy ellenséges népek be ne törhessenek és azt meg ne szállhassák. Figyelték a közlekedő népekre, ellenőrizték az árukivitelét és behozataltát, a kalmárok megvámoltatását és ezeknek szabad és akadálytalan mozgását biztosították.

Határzár.

Különösen fontosá váltak teendőik akkor, amikor az uralkodók *határzár* rendeltek el és a jóságok kivitelét befiltották. Ilyen tilalmat lépévblyokat alkalmazott. Azt a határzsélt ispánt, aki jóság kivitelét a fennbezárt, úgy az ő, mind az ellenőrzésükre hivatott felügyelő — maiores ilyenkor szabadon.

A határőri szolgálatra rendeltek felett a századosok álltak... (Fej. Cod. VI. 351.)

A jóság-kivitel az országhatáron át tehát engedélyhez volt kötve.

HEILIGNÉ MÁTÉ MÁRIA

finom kötöttárúk,
fehérneműek, harisnyák

VIII., Rákóczi-út 26

MILITZER ERNŐ

MOLINARD JEUNE
MERO & BOYVEAU
DORIN, PARCOL ÉS MABÉLIA
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISÉLŐJE

V., LÉGRÁDY KÁROLY-U. 54.
TELEFON: 291—290.

Kálmán király szabályozta az erre vonatkozó eljárást az 1101. évi I. törv. 82. bekezdésében. E szerint csak az vihethet ki az országból jóságok, ú. m. lovat, marhát, — aki a határzsélt várispán városaitól olyan engedélyt kapott, amelyre a királyi pristulodus és a határzsélt várispánok pecsétje volt nyomtatva.

Örködtek tehát és meggátolták a lábra kapott csempészést a határőrök. Ogylteltek a vagyon és személy biztonságára. Ők gyűjtötték össze a csavargó szolganépet és a bitang marhákat. Razziákat tartották a tizedesek és századosok vezénylete alatt, amikor a tolvajokat és közveszélyes csavargókat összefogdoszták. (Kerekgyártó I. m. 277—278; 281; 306.)

Szolgálatukból folyt, hogy a határőrök, akárcsak az ország belsejében szolgáló üzbegek egy nagy telephelyen éljenek a maguk szervezettségében kiváltságaiat élvezve. A várispánságok területén szervezett ember örömlományokból település folytán idővel helységek keletkeztek. Legtöbb ilyen állomásnak nevét, — Strázsa — szlávul öröhely — még a késői századokon át is megőrizte. (Perty Frigyes: Várispánságok története 445.)

Hajdani határőreink azonban nemcsak a kivitel ellenőrzésére fektettek íglen nagy súlyt, hanem gondosan felügyeltek az árubehozatalra is. Magának a várispánság is érdekében állott a lehathatókább vámelőnzés, mivel a befolyt vámokból kezdetben maga is részesedett.

A portói püspök esete.

Nem egy ízben komolyabb bajok keletkeztek az országba beszállított vámok mikénti kezeléséből eredő ügyekben. A túlszigorúság az ellökölő és befolyásos jövevényekben akárhányszor visszatetszést váltott ki és panaszra is adott okot.

Megtörtént 1204-ben, hogy a kevei várispán emberei a portói püspök megbízottjait feltartóztatták, elfogták és a magával hozott különböző árukat elkobozták, beszállítván ezeket Keve várába.

Értékes holmik voltak ezek. Volt 5 arannyal átszőtt baldacki vég seelyem Perziából. Egy veresszínű, egy gyöngyszínű, egy arannyal átszőtt vég bársony; két köppeny, öt hosszú szmirna takaró, három üveg balszam; három zacskó aloefa, ötvenhárom vég bocharai batisz, 52 vég kamélotkelme (teveszörből) keztyűk, gyönggyel ékesített tarsolyok és zacskók; továbbá paszományok, két aranykereszt; tizenkét jávorfaedény; két evangéliumi könyv, ötven kristály pohár acháttból. Leírás szerint tehát rendkívül értékes volt az elkobzott áru. Azonban nem sokáig örvendez-

Minőségek árúháza:

NAGYKOVÁCSI ÜZLETHÁZ

Budapest. IV., Kossuth Lajos-utca 9.
Fióküzlet: XI., Horthy Miklós-út 39.

hettek a zsákmánynak, amelyet a kevei várispán bizonyára a királyi kincstárnak beszoigálatot és minden jel szerint a szállítmány rendkívüli nagy értékére való tekintettel nem igen akarták a püspök embereinek kiadni.

Pápai közbelépés.

Nagy eset lett az áru elkobzásából. III. Ince pápa elé került az ügy, aki Imre királyt keményen korholta, hogy a püspöktől és embereitől, amikor ezek csak a Dunán átkelnek, határ és piaci vámot szedett.

A pápai közbenjárásra úgy látszik elismultak az ellentétek. Ince pápa még ugyanazon évben a királynak elismerését küldte követével, — a titeli préposttal. A béke ismét helyreállott, amikor a püspök emberei az elkobzott javakat visszakapták. (Fej. Cod. II. 443; 453—454.)

Nem mindenkor volt ilyen hatalmas pártfogója az országhatáron belépő kalmároknak. Az ököljog korszakában minden uralkodói biztosíték mellett sokszor megtörtént, hogy a vámkézeltésre hivatottak a maguk önző érdekeiket követték, kárára az ország zsengett fejlődő kereskedelmének és nemzetgazdasági érdekeinek. Az ilyen jelenség ellen a szenvedő érdekeltek is úgy védekeztek, ahogyan lehetett. Amikor módjukban volt, elkerülték a vámhelyeket, azt tartották, hogy:

„Ami elment a vámon
Megkerül a réven”.

A takarékosság nemzetvédelem!

KÖZVETLEN ELADÁS

ARANVACSA SÖRÖZŐBEN
SZILID POLGÁRI ÁRAK MELLETT

HANGULATOS VACSORÁZÓHELY
CIGÁNYZENÉVEL KACSA

KÖZVETLEN ELADÁS

Horváth Sándor

borotvapenge-üzem

XIV. kerület, Ajtósi Dűrös-sor 1

— Telefon: 427—413 —

Kiváló minőségű árúk

IRITZ PÉTER BÉLA

arany- és ékszerműves

BUDAPEST, VII.,
WESSELÉNYI-U 4.

Telefon: 223—798.

A vitéz rokon katonanépekről

A diadalmas japán

„Legszébb virág a cseresznye-virág, legkülönb férfi a harcos!” — mondja a japán katonai szolgálati szabályzat.

A 2500 éves Japánban a legelső ember — a katonal Övé minden dicsőség és tekintély; ő védi meg a hazát az ősi szamuráj-szelemben, ő hal meg érte boldogan és büszkén, hogy neve örökké ott éljen a japáni nép hálás ajakán.

Japánban a vezérlő vallás a *sinóizmus*. Az ősi szamurájak — kettős kardú nemesek — e magasztos hite a Haka, a császár és az ősök tisztelétén épül föl. Az újabb keletű buddhizmus ugyanazeket a tanokat hirdeti. A japáni katona vallása tehát a feltétlen önfeláldozást parancsolja házáért.

Japánban körülbelül 15.200 katonaiskola működik, amelyekből évente *három millió* ifjút nevelnek ki és bocsájtanak a hadipályára. A japáni haderő mintegy hetven hadtételtől áll, melyeknek létszáma a tizenkét millió harcost is eléri!

A japán nő ragaszkodik hagyományos ősi viseletékhöz

— A virágzó cseresznyefa tisztelete Japánban. Ismeretes, hogy Japánban évezredes kultusza van a cseresznyefának. Költők, festők, művészek, zeneszerzők állandó témája a cseresznyefa virágása, ami nálunk csupán a tavasz egyik szép látványossága, de Japánban ünnepi alkalom. Cseresznyevirágzás idején ugyanis országzszepte parádés felvonulásokat rendeznek a felkelő Nap birodalmában. Tokióban

például a mi Andrásy-utunknak megfelelő Moto Kago Mactsi-n minden év bizonyos napján az évszázados cseresznyefa-sorok között milliós tömegek vesznek részt a hagyományos ünnepléses felvonuláson. Kevesen tudják, hogy Japánban a cseresznyefának gyakorlati értéke nincs, mert ott ez a fa csak virágzik, és gyümölcsöt nem terem. Mégpedig azért, mert — Japánban nincs méh.

A kis finn nép — a nagy katona-nemzet

nemes színei Színay Béla ny. altábornagy:

„A finn testvérnemzet győzelme a mi győzelmünk is!”

A Magyar Katonai Írók Köre Budapesten a Tiszti Kaszinóban *finn katonasít*-et rendezett, amelyek keretében az északi kis hősi rokonkép, a finn nemzet vitéz katonáiainak nagyszerű erényeit és csodálatos hőstetteit ünnepelte.

Az előkelő színvonalú ünnepi est kimagasló száma Színay Béla ny. altábornagy előadása volt, aki öbök között a következőket mondotta:

„Szemelvényeket adtunk a kicsinységében is nagy katonanemzetről, amelynek ezertavas országában az elmúlt ötven év folyamán, átlag minden tíz esztendőre jutott egy-egy háború. Vajjon milyen titok lappang az elpusztíthatatlan finn őserő mögött? Mi képes fokozni elképzelhetetlenül magas fokra a hősies küzdelmet, olyan nemzetnek a fiaiban, amelyek leányait és fiait egyébként a hűvös tárgyilagosság tölti el?

A végzet ma a háború porondjára sodorta ugyanannak a fajnak megpróbáltatásokon és küzdelmeiken átviharzott két nemzetét, egyazon szent célnak az érdekében, hogy hősi erényeinket csillogtatva, a történelem pusztító orkánjában megállhassuk a helyünket ma is, mint ahogyan megállfluk annyi év-századokon át.

A harc olvasztotta erős egésszé a finn népet, mert a finn nép tisztában volt, hogy *ha ellenállás nélkül enged az erőszaknak, elveszti nemzeti becsületét, s a lejtő széléreől könnyörtelenül a mélységbe zuhan.*

Kívánom, — fejezte be nagyhatású beszédét az altábornagy, — hogy a töretlen egység diadala hozza meg a győzelmet a finn testvérnemzet számára, mert az ő győzelmük a mi győzelmünk is!

A takarékoság nemzetvédelem!

GRAFOTYP

műszaki nyomda

HIRSKÓ GYULA

BUDAPEST, V. KERÜLET, KÁDÁR-UTCA 4. TELEFON: 113-901

FOTÓKÓPIA

FÉNYMÁSOLÁS

SOKSZOROSÍTÁS

Szép és jó gyümölcs

csak saakszerű permetezéssel érhető el. — Kérjen díjtalan leírást a permetezőgépről.

TAKÁCS KÁROLY

Budapest, XIII. kerület, Kerekes-utca 28. sz.

Megalakult a magyar-török társaság

Az Akadémia tanácstermében tartotta alakuló közgyűlését a Magyar-Török Társaság Unaydin török követ részvételével, a török követség egész tisztikarának jelenlétében. A külügyminisztériumot *Ullein-Reviczky* Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök, a valóság- és közoktatásügyi minisztériumot *Hankiss* János államtitkár, a székesfehérvárosi *Homonnay* Tivadar főpolgármester, a Turáni Társaságot *Paikert* Alajos nyugalmazott államtitkár képviselte. Ott voltak még: *Baranyai* Lipót felsőházi tag, *Gajdó* László egyetemi tanár, *Gömör-Laimi* László és *Csekonics* Iván gróf nyugalmazott rendkívüli követek, *Pongrácz* Jenő gróf, vitéz *Hadász* Aladár miniszteri osztályfőnök, *Zilahy-Sebess* Jenő, a külügyminisztérium kulturális osztályának vezetője, vitéz *Magasházy* László nyug. vezérőrnagy, országgyűlési képviselő, *Bencs* Zoltán, *Szabó* Gyula országgyűlési képviselő, vitéz *Bornemissza* Félix, *Orszalay* Zoltán, *Réthly* Antal és *Germanus* Gyula egyetemi tanár, valamint a közéleti vezetők közül igen sokan.

Cholnoky Jenő egyetemi tanár nyitotta meg az alakuló közgyűlést. Meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket, rámutatott a török-magyar baráti kapcsolatokra és ismertette a társaság feladatait. *Pözel* István ismertette ezután a társaság alapszabályait, majd a közgyűlés megválasztotta a tisztikart. Elnökké egyhangúlag *Andrássy* Mihály gróft, társelnökké *Baranyai* Lipótot, *Cholnoky* Jenőt és *Ullein-Reviczky* Antalt, főtitkárrá *Végh* Jenőt, ügyésszé *Pözel* Istvánt, titkárrá pedig *Esterházy* Mátyás gróft választották meg, valamennyit egyhangúlag. Választottak 43 választmányi és 16 tiszteletbeli tagot. *Andrássy* Mihály gróf a maga és tiszviselőtársai nevében megköszönte a választást és fejtegette a török-magyar kapcsolatok értékeit. *Unaydin* török követ meleg szavakkal mondott köszönetet az elismerésért. *Paikert* Alajos a Turáni Társaság üdvözlését tolmácsolta. Az alakuló közgyűlésről hódoló táviratot küldtek a kormányzóknak, a török köztársaság elnökének és üdvöző táviratot a magyar és a török miniszterelnököknek.

Bundák, boák és egyéb szörmék
NITS SÁNDOR szücsmesternél

XIV. kerület (Zugló), Komócsy-utca 7. — Telefon: 296—895.

Üdüljünk Siófokon!

Emanuel Pop Dimitrov:

ÓDA MAGYARORSZÁGHOZ

Köszöntlek, Magyarország! Mint messze dörgést hordják
szent nevedet a felhők és rólad sír a lég,
míg agg Európának tetspedi szívében drága tested
a szenvedés s a vágyak bíbor tüzeiben ég szörnyű bilincsbén.

Közös mbságunk éje s a hős mult regéje
és dédapánk vére hív most közsztini téged,
a tegnapi csatái és mánk bús elnyomása,
s a bajlós, közös végzet, mely oly egyformán végzett hű seregünkkel.

A te pusztáid ében-szín éjji tengerében
hánszor hánytam magamnak a cigánykereket,
s fületem ihletetlen meződ rögrére tettem,
míg meghallottam földed szívének nyármeleg s vad dobogását.

Akkor lettél lelkennek hű és örök szerelme
rokon Nagyasszony! Látom ragyogni koronáid,
s holt dicsőséged sapadt tüzeiben újra láttak,
ki a fehér Dunának tündéri, korondás asszonya voltál.

Ha vén nádasaidban a lassú szél tűnődve
jár, vagy késett szalonkák sikolya sír a légben,
vagy lantos szavaikkal a lomha ökrök böge
jönnek, ősi pusztáid borongó est-ködében ott vagyok én is!

Mondd: futnak-e még nyáron a tenger pusztaságon
gyors lovaid, mint karsú, s vig szarvasok, lihegve,
lelegnek-e meződ fűven a szétszórt nyajak,
s a szolás, sűrű búza s a szomjas rozsz zizegve vár-e esőre?

Ringanak-e az érett és sárguló vetések,
hol a vihar dörögve bontja ki zászalját,
s hordanak-e még a puszták kék s csillaghimes kucsmát,
ha fáradt fejeteekre zajtalan hull a lágy alkony az égből?

A glóriás szeptember száz színnel jön s a rétek
ragyognak s az ősz himes, arany saruját
a ják tüzes lombjára akasztja fel fölletek: —
öletekbe a bőség fakadó saruját önti az Isten.

A visszhangzó harangok télen imára hínak,
a kútágasok rinak a fagyban s dermedt álom
al a kopasz cserjékben, jeges hold jár az égen,
s fehér templomaidnak száz törpe ablakból hangzik az ének.

Tavaszd kamasz bájjal fű szelet tele szájjal,
s virágot szörva rázza a házak szupptetőit,
míg nagy folyóid sárga s hőmpolygó árada
a lágyan kékes égből szálló, bábos felhőit tükrözik vissza.

Mikor beáll nyaradnak szent delelője s tüze
sugárzik az aratás nagy s boldog ünnepére
az ég boltjáról sárgán, a ringó búzatáblán
lengő templomzsilóid magasztos seregében ott megyek én is.

Titokzatos s homályos estéken ifjú lányok
sutfognak a bozótban s a téli éjjelek
csendjében hangos csárdák mélyén a tobzó csárdást
hegedük és sarkantyúk ütemére veled táncolom én is, táncolom én is.

Szilárd hűséggel őriz minden fiad és én is,
felesküszöm reád ma: ha elfjön majd a Másnap,
készek az eljövendő harcokra, mind megállnak
melletted s harcolnak majd napján a megtorlásnak: — egy csatasorbant!

Kunyhóid s palotáid közt mindig szabad voltál,
s egy szívvé forrt a sok szív ércmelledben a hősi
fusán — ha Bakonyerdő lombjától a Kárpát
láncáig végigharsant vitézi néped ősi hangja: Szabadság!

Csak néked volt Hunyadi és Szent István királyod,
reánk Perusticánál kőszönt a hős Mohács,
mi Köcsö néven tiszteltük hős Dobozi Mihályod,
míg vérzatlata szabályok nyomán a lánc s a rabság napjai jöttek.

A Rákócziék s Kossuthok tüzes szíve tiéd volt,
Szabadságért erre zúgtak elsőszülötté csatáid,
áledben ringott hősi, s kedvenc fiad, Petőfi,
ő fújta a szabadság dűbörgő harsonát ágyúdőrejben.

Nagy és titáni lecke csak rólad énekelté
dalait, míg benyelté a segesvári rétet
s most Botovünk szívében ismét, új létre kelve
harsogja sok parázstó rimét felénk, feléd — hős Kerubinként.

Hungária, kereszten fűggsz! régen tisztelendő
fejedén, mint bakámon, főviskora, éked
gonosz rablók kezében — de közeleg a jövendő
szent s örök igazságot osztogató ítélet harsonaszóval!

A tajtékos Sztrumátul a habos Marica
árjág, mint egyetlen, nagy kart, nyújtjuk neked
karunkat. Testvérnepe Dunának és Tiszának,
régli hős, bajtárs tárd ki felénk erős kezdű ületésrel!

Fordította: DIMO A. BOIKLIJED.

Az onogur-bolgárok utódairól — a hősi bolgárnépről

Bulgária minden tekintetben felkészült Balkán félszigeti feladataira

Gancev, a bolgárok egyik jeles köziőra a „Slovo” c. bolgár lapban kimerítően foglalkozik Bulgária állásfoglalásával a jelenlegi élet-halál háborúban.

Megállapítja, hogy a csaknem négy éve dúló háború fokról-fokra kialakuló európai arcvonalához Bulgária is csatlakozott akkor, amidőn 1941 április elején Bécében, az úgynevezett „Hármasegyezményt” megfontoltan aláírta. Bulgária — bár csaknem egészében megvalósított területi és nemzeti egyesülését — végig eteget fog tenni vállalt kötelezettségeinek, nemcsak mint szövetséges, hanem mint a sok áldozattal és vérel kiépített európai egység egyik öntudatos tényezője! Bulgária mindenkinél jobban ismeri a Balkánon ráharuló szerepet és arra minden eszközzel felkészült!

Aki ismeri a bolgár népet, cseppet sem csodálkoznak ezen a megállapításon, ezen a férfias kiálláson. A bolgár nép soha sem tagadta meg turán származását, eredetét és — sohasem volt áruló!

„Es amikor ezt a testvéri megnyilatkozást olvassuk, önkéntelen megcsillan előttünk a jeles bolgár költőnek, Emanuel Pop Dimitrovnak egyik örökség költeménye, amelyet a testvéri Magyarországhoz intézett. Mintha csak ma hangzottak volna el azok az örökség ritmusok, melyek mindenben megerősítik Gancev-nek hivatalos forrásból sugalt kijelentését.

— **Meghalt a bolgár írók nesztora.** Szófiában Vlainkov, közműrt regényíró, a bolgár írók nesztora, 78 éves korában meghalt. Az író a világháború előtt több évig képviselő volt (NST.)

— **Budaváról szól a legtöbb külföldi tárgyú bolgár népdal.** A Zarja című lap Sarkov újságíró tollából

hosszú cikket közöl a Budaváról szóló bolgár népdalokról. A cikk szerint a külföldi városok közül még Konstantinápoly és Kíev sem foglalkoztatta annyira a bolgár epikus költészetet, mint a régi magyar főváros. E dalokban kifejezésre jut a két nép közötti ősi vérségi kapcsolat, amely soha sem szűnt meg a sorscapások által jellemzett hosszú nemzeti fejlődés során.

FORTUNA

VEGYÉSZETI ÜZEM

és

KERESKEDELMIVÁLLALAT
VIII. KER., FUTÓ-UTCA 3

TELEFON: 140-679

Háztartási, mosó-, tisztító-,
illatszert és egyéb vegyi cikkek

OLASZ BÉLA

kazánkovács, autogén-és
villanyhegesztő műhelye

MAROSVÁRHELY

Csokonai vitéz Mihály-út

Munkájáért számos elismerés

Becsüljük meg népművészetünket

Divat most a népművészet birodalmába kirándulni, írni róla, tervezni belőlük csupán könnyű szerepelni vágyásból, vagy üzleti haszonleséssből, de annál kevesebb hozzáértéssel. Még az utóbbi időben egyetlen közlemények, előadások, tervek között is alig ütötte meg egy-egy a szakszerűség mértékét. Pedig népünk művészi készsége nemzeti kincs.

Gyönyörködjük csak végig a színek és díszek pompás képeit, a formák gazdagságát, a színek változatosságát népművészetünkben. A sajátosan magyar hagyaték népművészetét a közönségnek meg kell ismernie, a feltve őrzött ősi hagyományokat meg kell értenie, nehogy előforduljon — mint már elő is fordult — hogy a népművészeti termékeket lelkesen vásárlók a színpompás kalotaszegi himzész helyett tömegcikkes, teljesen értetlen matyóhímzést vásároljanak, — mert a matyó hímzés is csak eredetében bír kiváló értékkel, hiszen nyilvánvaló, hogy az utóbbit is a lelkiismeretlen üzletemberek teljesen lerombolták.

Kezdeményezni kellene vidékeken, — ahol nincsen népviselet — a bennszülöttek által teremtet népviseletek hordását. A kezdeményezések a vidék, a nép, a foglalkozás, az ösztönök és az éghajlat figyelembevételével történhetnek. A főváros operabálokat szokott rendezni. Milyen jó volna szigorúan a néprajzosok közreműködésével egy olyan operabált rendezni, ahol főrangú hölgyeink az egész ország vidékének parasztviseletét öltenék fel. Nem hiszem, hogy káprázatosabb színpompát, nagyszerűbb ruhameséket látott volna a nézőközönség, mint ez a bemutatott nyujtana! És milyen büszke öntudatot kölcsönözne kicsi falujában a parasztnak amikor megtudná, hogy ennyire megbecsüli a városi nép — a felső tízezer — ezt a kincsestárat, az ő hagyományaitban értékkel covacsolódo népviseletét.

Milyen taláiban írja Györfly: *A magyar népviselet kérdése is nemzeti művelődés és a magyarságról való kiállítás kérdése.*

Kétségtelen, hogy megnagyobbodott országunknak a népművészet kérdése gazdasági kérdés is. E feladatokban nemzetünk eddig nem tudott a maga kellő művészi nagyságában alkotni, fejlődni. A mozdulatlanságba merített művészeket, tervezőket, a nép östethetségét, az egyszerű ember számára hitet, derűlátást, sugárzó erőt eredményeztetni kell, hogy művészi elhivatottságérzésével alkotni kedve legyen.

Es ha már a művész alkot, akkor legyen műtörtő közönsége, megértse a korszerű és anyagkerü művészetét. Lelkesedjen érte, s a teheségéhez mérten áldozatokat is hozzon.

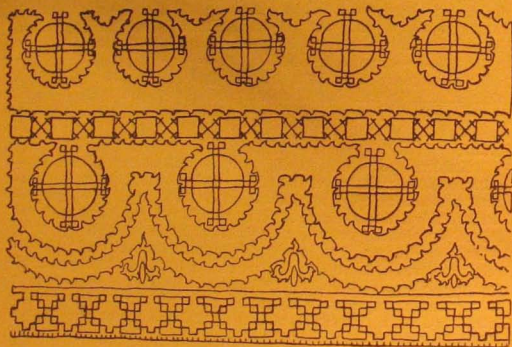
Ebben a megértésben akkor a nagyközönségnek könnyű „értékre emelni” egy kalotaszegi vagy palóc, vagy székely „eredeti” kézimunkát, s mellette az ezekből tervezett stílizált kézimunkát, az iparművész tervét, a népviseletet, s az ebből tervezett magyar, vagy magyaros

ruhát; a paraszt szobáját, s az ebből alkotott magyaros modern lakásberendezést és így tovább.

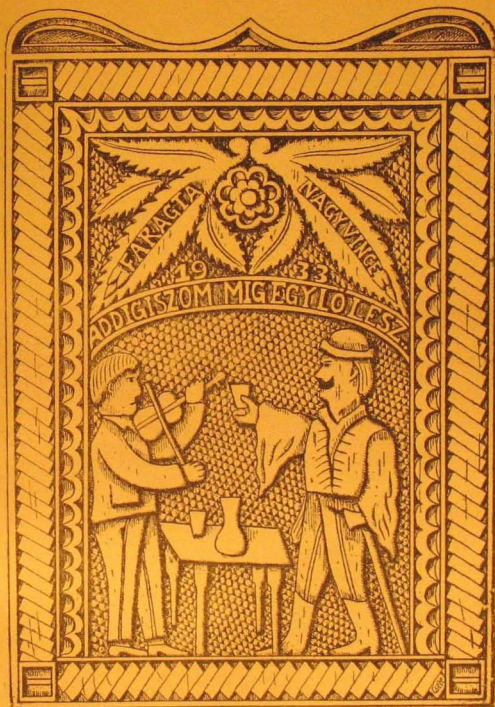
Ebben a megértésben nem volna a közhivataloknak és intézményeknek *idegen hatás imádata alatt, idegen szabású egyenruhái.*

Hisszük, hogy már a világviszonylatban is értéket képviselő, ősetehetséget sugárzó népművészeti remekeink szorgos tanulmányozása hozzá segít ahhoz, hogy az új magyar élet valóban magyarabb legyen.

Vadon József.

A magyar nép mindazokon az anyagokon látta a pompázó kedvét, amelyek őt hétköznapi, ünneplő életében körülvevők. Háziszőtteket íródos, sülytádos, vagdaldóos hímekkel díszíti, amelyek folthatásukban, vonalvezetésükben és színeikben egyedülállóak.

Míg a leányok, asszonyok állomozótokkal díszítik párnahajukat, asztal- és oltárterítőjüket, a férfinek bicskafaragta fa és esontesköszöket, dísztárgyakat készít, sajátos és értékes műenyekkel. Bármelyikre tekintünk is, mind szabadon magyar.

TAKARÉKOSKODJUNK!

(REMENYI-SCHNELLER LAJOS
M. KIR. PÉNZÜGYMINISZTER
RADIÓSZÓZATÁBÓL.)

— A háborús gazdálkodás legfontosabb feladata — mondta miniszter — a termelés és a fogyasztás egyensúlyának biztosítása. Ez azonban sok nehézségbe ütközik. A természetes nagyon jelentős részét ugyanis a háború és a hadsereg szolgálatába kell állítani. A hadsereg igényeit kell mindenekelőtt kielégíteni s csak a megmaradó rész a polgári lakosságé.

— Ennek folytán a polgári lakosság fogyasztásánál feltétlenül korlátozásokra van szükség. Ezek a korlátozások bizonyos vonatkozásokban kényszer formájában jelentkezik, így elsősorban a jegyrendszerben. Ez azonban nem elegendő, hanem szükség van a fogyasztásnak a közönség részéről önkéntesen történő csökkentésére, azaz az önkéntes takarékoskodásra is.

— A takarékoskodás minden vonatkozásban a háborús gazdálkodás céljait segíti elő. A takarékoság eredménye megnyilvánul elsősorban abban, hogy a rendelkezésre álló készletek többek igényeit elégítik ki, de megnyilvánul abban is, hogy a takarékoskodás eredményeiből fokozni lehet a termelést. A megtakarított pénzt, amelynek éppen a háborús gazdálkodás sikere érdekében a takarékpénztárakhoz, a biztosító intézetekhez és a bankokhoz kell kerülnie, ezeken az intézményeken keresztül oda tudjuk eljuttatni, ahol az újból a termelés és a hadviselés céljait szolgálhatja.

— A háborús gazdálkodás céljait szolgáló takarékoság sokszor nem egyéb, mint az egyén szempontjából értéktelennek látszó apróságoknak a pusztulástól való megmentése. Ezek az apróságok ugyanis együttesen az ország közgazdasága részére jelentős értéket képviselnek. Maga a takarékoság pedig tulajdonképpen csak látszólagos és csak ideiglenes lemondás, mert annak gyümölcseit nemcsak a nemzet összessége, hanem maga az egyén is élvezni fogja.

— A takarékoság segítségével a rongyhulladékból új szövet, az ételmaradékból zsiradék vagy szappan lesz. A világítás megtakarítása anyagot és munkaerőt szabadít fel. A felesleges kiadások elmaradásából takarékbetétté képződik s az így keletkezett tőkét újból a termelés szolgálatába állhatnak, a takarékoskodó egyén számára pedig tartalékok jelentenek saját életének válságos időszakára, vagy olyan időpontra, amikor majd a béke idején régi vágyainak megvalósításához foghat.

— A kormány megbízásából felhívom a nemzet minden egyes tagját, hogy takarékoságával álljon a küzdők sorába és ezzel az itthoni békés eszközzel teljesítse azt a kötelességet, amit katonatestvéreink vérük és életük feláldozásával, fegyverrel a kezükben, messze a harctereken teljesítenek.

— Erős a hitem, hogy a magyar társadalom, amely mindenkor megértette az idők szavát és példásan teljesítette hazafiúi kötelességét, a takarékosági mozgalomban való tevékeny részvételével és az ehhez szükséges lemondások és kényelmetlenségek vállalásával most is ezt fogja tenni!

IGYUNK

H A R M A T

VIZET

HOL
VÁSÁROLJUNK?

AJÁNLOHATÓ CÉGEK A FŐVÁROSBAN

ALPOLDI S. sapkakészítő. Kiváló minőség — szolid árak. VI., Király-utca 14. sz. Tel. 428—090., 226—465.

MINDENKINEK biztos megélhetést nyújt az egész világon szabadalmazott „ALKA” baromyszemlélszerdég. V., Szt. István-körút 13. Tel. 119—518.

ANGORAGYAPJOT bármely mennyiségben készpénzért vásárol, vagy angoratonálra átterelő gépi üzemi fondóda „Angoralex” kft. IX., Pápay István-u. 12.

„ATELIER” művészeti tervező és műhelyiskola. Személylök-u. 9-11. Tel. 119—319.

ATAL JÁNOS kézilabdázó, VIII., Aggteleki-utca 10. Tel. 130—799.

BALAZS ARTHUR, műszaki váll., IX., Lónyay-u. 19. Ajtó- és ablakre elzárók, fal-hézagztömítések. Tel. 189—316.

BALOGH JÓZSEF papirnyagkereskedő, V., Or. Teleki Pál-u. 11. Tel. 116—329. Hazai és külföldi árak nagy raktára.

BEROER S. szobafestő, mázoló és ducco fényező üzeme, VI., Hegedüs S.-utca 27. (Izabella-u. 44.) Tel. 221—104.

VADASZT előtt kérjen árajánlatot BESZÉNYI KALMAN vad-exportőről, IX., Ráday-u. 19. Tel. 380—133. Táviratcim: Besimp, Bpest.

BESZÉNYI ISTVÁN vegyszer-, olaj- és zsíradék kereskedő, VII., Dobány-utca 20. sz. Tel. 421—333.

GYÖR-LY tejmaggyórót egyél. Gyártja: Győrly-csokoládé Üzem. XIV., Semsey A.-u. 13—15. sz.

BLAU SANDOR bútorkereskedő, V., Csáky-utca 5. Tel. 125—591. Használt modern bútorok vétele és eladása.

BORBÁS GÉZÁNÉ, fém-, vas- és műszaki keresk. vállalata, VI., Podmaniczky-u. 43. Tel. 127—714 és 121—050.

BORSODI BELÁNÉ, saját készítményű gyümölcs- és csokoládé, VII., Király-u. 13. II. ép. I. R.

PRÁGER FERENCZNE bordszímműagyára, IV., Petöfi S.-u. 3.

Fasárnap sport eredménye

3:0 a Rökuskórház javára.

BRANCITS SIMON épület- és műlakatos, elektromos és autogépezésztő üzeme, VIII., Thék Endre-u. 6—8.

BUCHINGER JÁNOS vendégfő, I., Szent-Illym-ság-u. 11. Budaiak kedvelt találkozóhelye.

CEROLCHEMIA vegyipari vállalat. Weichner József, XIV., Erzsébet királyné-út 78. — Városi iroda: IV., Aranykő-utca 4. sz. Tel. 297—675.

CYAN gázipari és kereskedelmi r. t. v., Hollán-u. 3. Tel. 114—696.

KOVACS GYÖRGY és STRASSER FERENC „CORVINA” könyvkötésztő, IX., Ráday-u. 30. Művészeti kiváltott munkái közismertek. Számos elismerés.

CSOKAI BREYER és TSA, V., Nádor-u. 34. Tel. 126—699. Gyártási nyersanyagok és gyarmatárak.

CZINTE GYULA fogadó irodája előzőkeny voltáról közismert. VIII., Baross-u. 52.

KESZ NAI SZÖRMEBUNDÁK oltó árban állandóan kaphatók DANKNER ADOLF női hűndakereskedőnél, VII., Bethlen Gábor-u. 6. Izz. 4.

DEDICS TESTVÉREK, VIII., Thék Endre-u. 15. Gépkecsk., traktoralkatrész- és gépgyár. Tel. 130—345. Legrégibb cég a szakmában.

„GYÖR-LY”

tejmaggyórót egyél!

Gyártja:

Györfly csokoládé=üzem

XIV., Semsey-utca 13—15.

MŰSZAKI

ELEKTROMOS-, RÁDIO- ÉS

TÁVKÖZLŐ BERENDEZÉSEK kft.

BPEST, V., CSICSERY LÁSZLÓ-U.

HOL VÁSÁROLJUNK A FŐVÁROSBAN

DUNANTÚLI HAZISZÓZOTES-SZÓVÓIPAR, II., Margit-kr. 48. sz. Tel. 167-030. Remék aukció.

ÉKSZERBEVALTO. — Mindennemű ékszer juttatásán kapható. Záloglevegélyt levő brilliánsot, aranyat, ezüstöt, fogaranyat magas áron vesz. Salgó 6. Sándor, Rakóczi-út 80. az udvarban. Tel. 424-051.

ENDEL BELA, cipők nagyban, VII., Rákóczi-út 50. Tel. 221-752. Kiváló, jó áruk.

ELTETŐ ALBERT elektromos és autógépesítő váll., V. Ipoly-ú. 20/a.

FARKAS LASZLÓ ládakészítő üzem, XIV., Mogyoródi-út 127/b. Gyors, pontos megbítható.

FARKAS PAL Országos Községi és Árukereskedelmi vállalat, III., Bogdáni-út 1.

ARANYRÚ-GYAR, Feldmann A. VII., Klauzál-ú. 9. Tel. 229-637. Ékszer és oragykereskedés.

FERENCZY JANOS cipőkereskedő, VIII., József-kr. 48. Tel. 340-332.

FAVORTI FEHÉRNEMOZGEM. Cegtaglalódonos Pényes Lászlóné, V. Vilmos császár-út 10. Tel. 366-730. Favortt lejártnú fogalomból Bérnkant is vállal.

FÉNYTEK[®] textilimpot. Pényes Lászlóné, VIII., Ágtelek-ú. 7. Tel. 338-600.

HARISNYAK, KEZTYŐK, ROVIDÁRK, kezimunka-cikkek és szabófelkelték a legolcsóbban FISCHER cipő- és divatházban, XII., Marviny-ú. 42. Tel. 154-753.

FODOR BELA kötött-szövőtáru nagykereskedése, VII., Dob-ú. 16. Tel. 227-012.

FODOR ÉS TSA bőrcipőgyár, VI., Szobli-ú. 5. Kifogastalan áruk, szolid árak.

FORBATH ÉS REVEZ trócsép- és számológépek, váll., V. Gr. Teleki Pál-ú. 26. Tel. 329-835. Adás-vétel-csere.

FRANK KONVY-PAPIROZLET, KÖLCSON-KÖNYVTÁR, VII., Irván-út 6.

FRANZL ÉS DE VITO délygyimölcs nagykereskedése, IX., Gónczy Pál-ú. 4.

FRAITLI CARDILLO délygyimölcs nagykereskedő, IX., Gónczy Pál-ú. 1.

HOVÁ SIET OLYAN NAGYON?

Majd elfelejtetem megvenni a Nemzeti Könyvtár új számát!

FUGLINSZKY JANOS vendégfős, VI., Lehel-ú. 1. Figyelmes kiszolgálás!

GELLERTHEGYI PENSIÓ, IV., Fővám-ter 2-3. Tel. 187-089. Mintaszék ellátás.

GERELYI ÉS RACZ rövidíránygyárak, VIII., Tisza István-ú. 22. Tel. 388-109. Budapesti oszt. és íroda: 388-164.

GOLLERITS KAROLY vendégfős, „KRISZTINA” étterem-söröző. Budaiak, pestiek kedvelt találkozóhelye. I., Alagút-ú. 5.

GROSS PETER vaskereskedés és ÓRO-PE korecsolyagyár. VI., Terež-kr. 27. Tel. 118-359.

GROSSMANN HENRIK motor és kerékpár tomanácsos, VII., Nefelejts-ú. 58. Tel. 225-136. Kiváló munkáért számos elismerés.

GURUBY MARTON ISTVAN miszák, kakás-párgumi nagykereskedő. Gyári képviselő, V., Balthány-ú. 19.

HAAS FOLÓP ÉS FIAI-FELE RT. Szőnyeg-, bútorszerző, függöny- és linoleumkereskedés. Főútellet Vörösmarty-ter 3.

SZELECZKY A. J.

gőzmosás-vegytisztítás kelmefestés

VII. ker., Rottenbiller-utca 8

Telefon: 227-853

MEGBIZHATÓ CÉGEK A FŐVÁROSBAN

A KIS NAIIV

HAAS ÉS CZJZER KFT., VI., Vilmos császár-út 23. Porcellán és üveg gyári lerakát. Vilmos császár-út 23. Belvárosi mintaterem, IV., Váci-ú. 4.

HAHL GYORGY GÉPŐYARA, X., Petróczy-és Nevelési-ú. sarok. Fémöntvények és szerzsángyár.

HAGEDUS HENRIK miszák kereskedő, V. Jókai-ú. 37. Tel. 315-007. Gépszák, miszák cikkek.

BOSGÉS RAKTAR, előnyös és gyors kiszolgálás, házhozállítás! Hegyi Béla né fűszer és gyumirtári nagykereskedése, IX., Boráros-ter 2. Tel. 383-405.

HEINICKE H. R. Gyárkérményépítés, kazán-bénaezés, kemencécepítés, hőszigetelés, V., Wahrmann-ú. 6-8. Tel. 292-917.

HEISLER IGNAC szállítmányozási Rt., V., Pannónia-ú. 23.

HENNEFELD JEGSZÉKRENY ÉS HÜTŐKÉSZÜLŐGYÁR RT., VI., Ó-utca 6. Tel. 112-026 és 115-646.

HERMANN GEZA kalap nagykereskedő, IX., Ipar-ú. 4/b. Divatos formák, jó áruk.

HODOS SANDOR gumilár készítése és gyári lerakata, V., Hollán-ú. 24/B. Tel. 121-452.

HORNYAK SZILVESZTER rádió szaküzlete, VI., Bethlen Gábor-ú. 4. Vétel, csere, eladás.

HORVÁTH ALBERT fodrászlelkékek szaküzlete, VII., József-kr. 9. (az udvarban) Tel. 134-053. E szakmában közműrt.

HORVÁTH JANOS „TRIO” autó és gépjármű üzem, IX., Szveten-ú. 4. Tel. 132-750. Autó- és gépalkatrészek készítése és javítása minden kivételben.

JARITZ ISTVAN autókalkatrészek szaküzlete, VI., Jókai-ú. 20. Tel. 119-033 és 114-965.

JÓZSEF SÜTDE, TOL. GALJAN H. VIII., József-ú. 63. Tel. 345-161. Minőségű áruk készítése.

Biztonsági üveg Lövedékálló üveg

Fényzőrórk, tükkörlámpák, fényvisszaverő üveg (macskaszem) Mosz. 1600.

A M. kir. Honvédegy szállító. Gyártja: **LIGETI LÁSZLÓ** üvegtechnikai műintézet

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-UTCA 23
Telefon: 142-856. A lapitva: 1886.

— Merre van a feketepiac kérem?
— Jöjjön, majd mindjárt megmutatom!

DR. KACSOH BALINT, Szarvas Gábor-ú. 44.

KALAMAZNIK NADOR ÉS TARSA. Köt-, vinyűpécsítés és léptártsáki váll., IX., Anygyl-ú. 31. Tel. 134-846.

„KALARIS” cukorkagyár. Tel. NAGY DEZSO, XIII., Kérek-ú. 47. Tel. Szoldi Kiszolgálás.

VITEZ KARAY BELA fogadó-írodája, VII., Erzsébet-kr. 27. Tel. 423-766. és Nagy Lajos király-útja 139. Tel. 497-730.

KASZAS ERNO műszobrás m., acélárk, állatszerző, VII., Szveten-ú. 39.

KALMAN ARNOLDNE, V., Vilmos császár-út 12. Női kalapterem. Divatos formák, jó anyagok, előzékeny kiszolgálás.

„KEDVENC” cukorka és csokoládé különlegességek gyára. JAHN FLORIAN, XIV., Komorósi-ú. 44. Tel. 499-962.

KEMENY OSZKAR, V., Sas-ú. 17. Szövetek, belécsárk nagy választékban.

KISS GYULA szűcsmester, VII., Dob-ú. 42. Minden e szakba vagy munkát elvállal.

KYB SANDOR FA, szén és kősz kereskedése, IV., Róglaposta-ú. 16. A Belváros elismert, szoldi cége.

SZÁVITS M.

képesített zongorakészítőnél. Kiváló árak. Adás-vétel.

BUDAPEST, VIII.

BAROSS-TER 1.

Élet- és vagyonbiztonság nélkül nincs nemzeti élet.

NITIRAI CIPŐSZALÓN, IV., Váci-u. 20. 103-
em. Tel. 381-420.

STERNFELD Ö. ÉS TSA Irtónőseleg és
Szádoggyár, XIII., Lehel-u. 52.

STUDIO MOZÓKÉPEGYÁRTÓ ÉS TERJESZ-
TŐ Kft. VI., Erzsébet-krt. 5.

ROTÁND RÁDIO ÉS VILÁMSOVSÁGI NAGY-
KERESKEDES - CÍZTÁRY I. - VIII. Rá-
kóczi-út 61. Tel. — Minőség! Szaküzlet.

ROYAL csomog- és gyógyfagygyár, II.,
Hatyai-úca 10/a.

„ROSARIUM” HAZIPARI ÉS KERESKE-
DELMI KFT. VII., Péterfy Sándor-u. 6.
Kegyltyűk, soninbergi dísműrök és
bazarárak nagyban. Tel. 425-782.

RUSZWURM CUKRASZDA utóda TÓTH FE-
RENC, I. Vár. Tel. 160-820. Magyaror-
szág legnépszerű cukrászdája.

SALGO SANDOR ékszerész, VII., Rákóczi-út
80. Tel. 424-051. Arany- és ezüstkészé-
sek. Orsz.

„SANTOS” kávépörkölde, Tul. Sorger Ar-
pádé, IX., Ráday-u. 12. Tel. 386-116.

„SUHADA” iskoladégyár árul közismer-
tek. Orsz.

SZALAY ÉS TSA b. l. v., Alkotmány-u. 12
Lég- és gázvédelmi cikkek. Tel. 111-713.

SZALAY PENSIÓ ellátása előrangú, II., Pa-
saréti-út 14, IV., Városház-u. 14. Telefon.

SZIGETI BELA rövidruha kereskedése, V.,
Csanád-u. 6.

SZŐLŐKERT boríték- és foggy. szövetke-
zet, VI., Berlin-tér 2. Éleli, itálai ki-
válóak.

„TIORIS” fehérneműpár, SZOCS MARTA,
V., Bányás-u. 18.

TÁUB FERENC szálhító, V., Mária-u. 10.
Tel. 380-143.

TEOEVY MIHÁLY festék- és vegytermék
nagykereskedő, VI., Lovag-úca 3. szám.
Tel. 310-074.

TEREZ PORDÓ, VII., HARSFA-UTCA 55.
Tel. 421-493.

GYORS IGAZOLÁS

— Ha nincsenek okmányai úgy
személyazonosságát két tanúval
is igazolhatja.

— Nem lehetnének mi ketten azok
a tanúk!

TEPLANSZKY PENZIO, IV., Bécsi-u. 1.
Tel. 382-157. Közp. lőtés. Hűdeg-melég
folyóvíz.

TEXTILTÉRMÉKEK keresk. kft., V., Alkot-
mány-u. 23.

„TUSI” CIPŐGYZEM, VII., Bethlen-tér 3.

„UNIO” kenyerégyár, Tulajdonos Ziegler
Tibor, V., Váci-út 123. Tel.

VAMOS FERENC villamos fűtőkészülékek,
VIII., József-u. 41.

VAMOS KÁROLY „Toldi” textil- és selyem
impregnáló üzem, VII., Damjanich-u. 5.
Tel. 426-106.

VEREBES LAJOS fűtőszerszerkeskedő, IV.,
Kecskeméti-u. 14.

VICTORIA KÁVEHÁZ, kiváló minőségű itá-
lok, ételek, V., Berlin-tér 5.

VOROS REZSŐ okl. gépészmérnök rádió
szaküzlete, VI., Varseny-u. 2.

WAGNER-WERNER ÉS ROHAM Első Budai
Szikvizium kft., II., Kacska-úca 9. sz.
Tel. 152-345.

WAGNER textilfestő-, fehérítő- és kikészítő
gyár, VI., Lehel-u. 10/b. Tel. 490-305.

WALTER ÉS DUMNEL, V., Mária-u. 10.
Kereskedelmi ügynökség. Tel. 180-385.

WEISS JENŐNE PAPIRHULLADÉK KER-
VI., Karpfenstein-u. 10. Tel. 331-740.
KIVÁNSÁGARA IRATTÁRAT OYARI GA-
RANCIA MELLETT ZÖZÖM. — Telefon-
hívásra Jövök.

WEISS M. A. ÉS FIA fehérítőmentőde, tém-
kereskedő, VI., Lovag-u. 15.

ZSIRAI HUGÓ kőtőtárgyár, VIII., Doboz-
úca 39.

MELYIK MOZIBA MENJÜNK?

DEAK FILMSZÍNHÁZ, VI., Teréz-krt. 28. A
filmművészet remekétnek bemutatóhelye.

HOMEROS MOZGÓPÁRTOLAI költésességi
VII., Hermina-út 7. Tel.

CSENDÉS IMRE SZÉN- ÉS FAKERESKEDÉSE,
O-UTCA 26. Tel. 111-419. A kerület leg-
regőbb szálló cég a közönség szíves tá-
mogását kéri. Fontos kiszolgálás.

ÖZEM, ÜZLET, RAKTÁR, IRODA ÉS EGYÉB
HELYISÉGEKET KOZVETT FELNÉR PÉ-
TER, V., Szent István-krt. 30. Tel. 120-124.

FODOR ÉS TSA borkertégyár, VI., Szobi-
úca 5.

FRAELLI CARDILLO délyelműtők nagyke-
reskedő, IX., Gönczy Pál-u. 1.

PALACE MOZI, V., Vilmos császár-út. Elő-
rangú hazai és külföldi filmek.

URANIA műsora mindenkör vezet. A fővá-
ros legszebb mozi színháza.

„TIHANYI”

Cipőpaszta

Garantált

Jó gyártmány

Reklámcikkekben vezet *Kálmán Jenő*

ügynöksége,

V., Fisegrádi-u. 51/a. T. 293-713

PESTKÖRNYÉKI SZOLID CÉGEK

KISPEST.

ÜJPEST.

GESZTESI JÁNOS cukrász, III-öt 158/a.
Állandóan frisse sütemények.

IFJ. BIRÓ ISTVAN cipőkülöntőgyárak
üzeme. Temesvári-u. 4. Dívatos formák,
jó anyag, szolid árak.

HEVESSY JÓZSEF tűzár-, szén- és koksz-
kereskedő, Király-u. 31.

HEVESSY SÁNDOR műbitor asztalos mester,
Mussolini-u. 51. Tel. 495-389. Rendelése-
ket adotti, vagy saját terv szerint vállal.

KADOS GÁBOR képergető- és fényár,
Üjpest, Csengeri-u. 9. Tel. 294-212. Nagy
raktár újdonságokban.

ÖZV. LINDMAYER ISTVÁN vendéglője,
Kolozsvári-u. 83. Tel. 294-570. Úri, női és
gyermekdívatócikk nagy választékban.
Süvötek selymek.

MADARASZ ISTVÁN textilanyagkereskedő,
Árpád-út 83. Tel. 294-570. Úri, női és
gyermekdívatócikk nagy választékban.
Süvötek selymek.

MAJOR TESTVÉREK autófóvarozási vállalat,
Kolozsvári-u. 83. Tel. 29-52-15. Szállítási
helyben és vidékre garanciával.

KACSO LAJOS hölgyfodrász, Szent Imre hg-
út 98. Dívatos frizurák, tartós ondolás.
Hajápolás, festés.

KORMOS BELA vendéglős mester. III-öt-öt
150. Minden időben szálkánálki halászlé.
Vendéglő-Buttel. Tel. 342-082.

VITEZ DR. LAZAR ÉS ÖPNER vegyészeti
gyára, Rákóczi-u. 2. Figyelmes kiszolgálás.
Megbízhatóságáról közismert.

Szőrmebundákat legolcsóbban minden időben

Nagy Antal

szűcsmesternél, BUDAPEST, IV. KERÜLET,
DEÁK FERENC-TÉR 1, TELEFON 384-041.

Barsmegyei Népbank Rt. Léva

Takarékbetétek, folyószámlák,
olcsó kamatozású kölcsönök

BARSMEGYEI NÉPBANK RT.

PÁRKÁNYNÁNAI FIÓKJA

Mindennemű bankműveletek — Takarékbetétek, folyószámlák.

LÉVAI

TAKARÉKPÉNZTÁR

Alapítva 1865. — Telefon: 16.

MINDEN BANKÜGYLETTEL
FOGLALKOZUNK

Kőössy Lajos

gyermekköcsi, acél- és fémbútor
üzeme

GYÖR- Ipartelepek

TELEFON: 507.
Szabó Sámú gyárral szemben

Modern,
szép és olcsó bútorokat

Halász Vilmos

bútorkereskedőnél
szerezzen be!

Érsekújvár, Komáromi-u. 8

Komáromi Kereskedelmi Grénium
Megbízható áruiról, szolid árairól és pontos
kiszolgálásáról elismerve

UDVAROS FERENC

konzerv- és hentesárugyár

Érsekújvár

TELEFON: 100.

ÉRSEKÚJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

A PESTI MAGYAR
KERESKEDELMI BANK
LEÁNYINTÉZETE. TEL: 22-08.

Laky Testvérek

úri és női divatáruháza KOMÁROM

Ajánlja férfi és női divat-
űjdonságait a legolcsóbb árban

Korona Kávéház

Esztergom — Cseh Lajos

HOL VÁSÁROLJUNK VIDÉKEN

BEREGSZASZ.

SZABÓ JÁNOS fűzőfanyagkereskedő, Rákó-
czi-tér 3. Pontos kiszolgálás.

CSIKSZEREDA.

TARSAY SANDOR divat, textil és rövidáru
üzlet, Csikszereда. Fióküzlet: Csikkarca-
falva.

DEBRECEN.

KOROSSY LASZLÓ divatáru üzlete, Ferenc
József-u. 38. Szolid árak, jó minőség.

„ARANYBIKA” ETTEREM országosan köz-
ismert. Figyelmes kiszolgálás!

ÉRSEKÓJVÁR.

POPPER GÉPGYÁR, vas- és fémtöltés.
Üyrti vas- és fémtölvényekkel, elevátoro-
kat, könnyű fémdugattyúkat.

POLLAK VILMOS és FIAI. Cégtul.: Özy.
Pollák Vilmosné. Rövid- és divatáruban
legnagyobb választék.

GYERGYÓSZENTMIKLÓS.

CSIKY ÁRPAD vegyeskereskedése. Minden-
nemű árak.

LÁZAR KALMAN női- és férfidivatáruháza.

LUKÁCSFY LAJOS fűszerkereskedése jó áru-
ról ismeretes.

STEJERMANN MOZES cége közismert.

WAGNER RICHARD pékmester. Szolid ki-
szolgálás.

Schmidt testvérek

nyomdafesték gyára

Rákospalota

Pázmány-utca

DEROS SAROK.

A vidéki Pesten alaposan be-
szeszelt s úgy megy haza szálloda-
jába. Eltévészti az emeletet s ide-
gen szobába akar benyitni. A zör-
getésre kijön egy dühös alak s rá-
ordít:

— Takarodjék innen!

Az ipse elmegy csettlik-bollik, de
valahogy újra oda akar bemenni.
Még dühösebb az illető:

— Mondtam már, hogy taka-
rodjék!

Amikor harmadszor is megis-
métlődik a dolog, méregbe gurul
ám a részeg is és így kiált el:

— Miaz, miaz, hát itt minden
szobában maga lakik?!

Takarékosság
Kereskedelmi Rt.
Debrecen, Deák Ferenc-út 6.

124 üzletben nyújt vásárlási
lehetőséget.

Egy helyen jelent kényelmes
részletfizetési kötelezettséget,
a havonta megújuló tovább-
vásárolhatósággal.

DARÁZS JÓZSEF BRONZSZOBORINTÓ
KISPEST, TOLDY-U. 3. * TELEFON: 146—944.

Magyar neves művészek bronzalkotásai után dísz- és műtárgyak,
sportfigurák és irókészletek állandóan raktáron.

HOL VÁSÁROLJUNK KASSÁN

"AUTOMOBILIA" viléz Egervály Sándor. Autófelújítási cikkek. — Olajtermékek. — Garage. Tel. 21—78.

HALKANYI SANDOR műszaki írója, Kovács-u. 6. Tel. 34—94.

BAUERNEBL és FIA söröződe és malátagyár részvénytársaság. Szállítás az egész Felvidékre. Telefon.

HINDER MAG és eszmegekerekedő üzletében csak minőségi áruk. Fő-u. 30.

BRANDOUKA GYULA ruhafestő, vegytisztító és górmosógára. Alapítva 1812. Deák P.-krt. 10. Mos, fest, tisztít.

BUCHNER SANDOR, Szepesi-krt. 25. Autóservice-garage. Márkas autók és motorkegripárok eladása.

BULLA FELIX vas-, textil- és rövidáru kereskedése, Horthy Miklós-út 22.

BURGER LÁSZLO üzletében kiváló szövetek és selymek. Fő-u. 59. Tel. 20—88.

"CASSIOVA" fűszer, gyarmat és déliáru-műves boltjánál. Cégút, Vranócs István, Szathmáry György-u. 19. Telefon.

CSOPP SANDOR, Fő-utca 94. Legismertebb cégek egyike.

CZINNER és TSA, a Felvidék legnagyobb női konfekció üzlete. A Kassai Takarékosági tagja. Fő-u. 47. Tel. 26—81.

DUNA BANK FIAKJA, Kassa, Fő-u. 11. Vállalja mindennemű banküzlet lebonyolítását.

"ELKA" lakberendezési vállalatnál vegye bútorait. Szolid áruk. Fő-u. 94. Tel. 24—75.

"ENERGIA" műszaki üzlet. Tul. Ecker István, Kovács-u. 33.

EUROPA-NAGYSZALLÓ Eder-u. 1. Modern, tiszta szobák, kitűnő magyar konyha, kávéház. Felvidékiek találkozó helye.

FLEISCHER és SCHIRGER vas- és szénmunkásoké. Fűzlet: Fő-u. 2. Tel. 29—63, 29—64. "Gazdálkodó": Homokbánya-útja 21. Tel. 29—61. II. sz. flók: Fő-u. 38. Tel. 29—62. Villamosági osztály: Fő-u. 11. Tel. 29—65. Széneltelep: Andrássy-út 2. Tel. 31—45.

FELSŐMAGYARORSZAGI HITELBANK R. T.

KASSA, KOSSUTH LAJOS-UTCA 2.

TELEFON: 20—75, 20—76, 20—77.

A felvidék legnagyobb önálló pénzintézete — Safe deposit.

FRIEDRICH HENRIK ultramarinkék és vegyszert gyár. Alapítva 1901.

FRIEDMANN és **MOSKOVICS** dugógár, Bocsay-krt. 6. Tel. 27—30.

OSZTALYOZÁS.

Feketéhez beállít egyik hitelezője és gorbombásokodni kezd vele.

— Nézzé, kérem — mondja neki —, én három osztályba sorolom a hitelezőimet. Az első osztályba tartozóknak akkor is megfizetem az adósságom, ha én magam nem is eszem. A második osztályba tartozóknak fizetek, ha lesz pénzem. A harmadik osztályba tartozóknak pedig egyáltalán nem fizetek.

— Na és?

— Na és maga az első osztályban van. De ha még egy szót szól, úgy beröpitem a harmadikba, hogy átjól koldul.

ÉLETMENTÉS.

— Aztán alighogy kimentekél az anyósomat a vízből, fölment a padlásra és ott fölakasztotta magát.

— És miért nem vágta le?
— Azt hittem, csak meg akar szóradni.

"EUROPA"

NAGYSZALLÓ, KASSA

új vezetéssel megnyit.

Hideg-meleg folyóvizes szobák

Kitűnő konyha. Kávéház. Szolid áruk.

Bérlés és igazgató: Kechkeméti BORNEMISSZA BÉLA

Telefon: 3429—3430

KÁLLAY MIKLÓS:

Az áruhalmozás, az áruelejtés, a lánckereskedelem, az árdrájtás, a suttogó propaganda: mind-mind merénylet a hadsereg ellen.

AJÁNLHATÓ CÉGEK KASSÁN

OROSZ VIKTOR rádió és villamosági vállalat. Szerelés, javítás, rádió laboratórium. Fő-tér 26 — Tel. 61. Ária öke-területi cég.

HANKÓ MIKLÓS fűszer- és eszmeüzlete, Fő-u. 81. Pontos kiszolgálás.

"IMPERIAL" ÉTTEREM és **KÁVÉHAZ**, **BAR-SZALLÓ**, **KOSSUTH L.-u. 16.** és **Fazekas-u. 2.** Teljes komfort. 52 szoba. Hideg-meleg folyóvíz. Előbrángó konyha. Kitűnő italok. A bárban műsor, tánc. **SCHIRDER** ENDRE bérlő.

KASSAI "LÓCSEY-HAZ" ÉTTERME, Fő-u. 69. Tel. 24—71. Tul. **MOTSIDLOVSKY** Antal. Elismert, 16 kizsoltág. Hires konyha, kitűnő italok, szolid áruk.

KASSAI JARASI HITELSZÖVETKEZET. Hitelügyletekben kézséges tanácsokat szolgát. Fő-utca, Telefon.

KACSER KALMAN gépörő berendezett épület és bétor műasztalos üzeme, Güzellaport 9.

KISS SANDOR, katonai és íródal cikkek raklára és egyenruháknak felszerelési szaküzlete, Fő-u. 114. Tel. 26—82.

KLEM GYULA, **SANDOR** és **ANDRAS** rádiószaküzlete, Fő-u. 87. Vétel, eladás, javítás.

KUHLMANN SZILARD fűszer- és gyarmat-árkereskedő üzletében csak minőségi áruk. Homokbánya-útja 1.

LIPTAK LASZLO okt. mérnök, autószerelő, Apponyi-u. 4. Szakszerű kiszolgálás, tanácsadás.

LORBER TESTVEREK és **GLOCK** görögírósz és fakereskedése. Tel. 30—02.

MARKOVICS EDE divatáru- és szőnyegháza. Fő-u. 49. A Takarékosági tagja. Alapítva 1896. Tel. 34—71.

KASSAI CSÖTÉSZTÁGYÁR ÉS GŐZSÜTŐDE

Tul. **JAMNICZKY JONAS KASSA**

Kálvária-u. 76. — Telefon: 26—12.

Akt tésztaít egyszer veszi, az mindig eszi.

Ízletes csomagolásban minden jobb üzletben kapható.

Izléseesen, olcsón berendezi lakását az „ELKA”

lakberendezési vállalat **KASSA**

Fő-utca 94. — Tel. 24—75.

Tulajdonos: **Csopp Sándor**.

PALACE-SZALLÓ, Kossuth Lajos-utca. Új épület. Korszerű komfort. Pompás kert. Tel. 28—28.

PAUSZ TIVADAR üveg és porcellán nagykereskedés. Tölkörög, üvegcsiszoloda. Fő-u. 19. Tel. 24—32.

"POLIO" SZAKMÁR és **TSA** szappán és gyertyagyár, Kassa, Fő-u. 19. Tel. 30—40. Gyártélep: Vághóid-u. 7.

RFJ. ROHRINGER GÉZA női-, férfi-divat és rövidáru üzlet, Fő-u. 71. Szolid áruk.

SCHMIEDL SZALLÓ és **ÉTTEREM** Kassa, Fő-utca 80. Tel. 25—20.

"TRANSFORMATOR" Rádió és Villamosági Vállalat. Cégút, Klement Gyula Sándor és Andrássy Fő-u. 87. Tel. 20—93. — Rádiók, csillárok, villanyfelszerelések. Kedvező részlethirtetések.

VARKOLY MIKLÓS rádió és villamosági vállalat. Kossuth L.-u. 3. Tel. 45—95. Cullár, rádió, vill. háttartási cikkek és szerelési anyagoktrakt.

VIDOR TEXTILKERESKEDELMI VALL. Szent István-krt. 8. Megbízható bevásárlási forrás.

TÖRÖK M. Divatáru, szőrmekabátok, női-és gyermekkabátok. Fő-u. 29. Tel. 32—43.

"TRANSYLVANIA" szálló, Kossuth L.-u. 34. Figyelmes kiszolgálás, tiszta szobák.

"TURUL"

rum és likör üzem

tul. **TARGAL LÁSZLO**

KASSA, Vörösmarty-lér 6.

TELEFON: 24—90.

AJÁNLHATÓ CÉGEK VIDÉKEN

KEZDIVASÁRHELY.

BARTOS BOLDIZSAR székegy gyapjafeldolgozó üzeme. Kémfelöltés. Arany éremmel többeszeresen kitüntetve.

ZSARNOCZKY ZOLTAN írszi- és terményraklára. Vétel-eladás nagyban és kicsinyben.

KOMÁROM.

BECK HUGÓ bőrkereskedése, Klapka-utca 9. Elismert jó áruk.

DOSZTAL GYULA, Vármezeje-u. 18. Autók, traktorok, gépek javítása. Hengercsiszolás, javítások, merlekek jav. Villanyszerelés, akkumulátorfelvétel. Hengertűzök, Légré-otlalmi cikkek, Benzín — olaj — garage.

„CIKTA” CIPÓZLET, Baross-u. 2. KIVÁLÓ ANYAGBÓL KÉSZÍTETT LÁRBELIK.

KOMÁROMI JARASI HITELSZÖVETKEZET. MINDEN ÉRDEKÖRRE TARTÓZÓ DÖVLETREK DÍJTALAN TANÁCSADÁS.

KOMÁROMMEGYEI HITELBANK. — BANK-ES PENZÜGYLETEK, TAKARÉKBETÉTEK, FOLYÓSZÁMLÁK. Baross-u. 7. Telefon.

KEMÉNY TESTVÉREK, Ferenc József-rkpt. 17. A cég neve logóval.

LATKY TESTVÉREK, Nádor-u. 1. Megbízhatóságáról közismert bevásárlási forrás.

MOROCZ PÉTER rádió, ciketro és mechanikai szaküzlet, Nádor-u. 18. Figyelmes kiszolgálás, kiváló áruk és cikkek.

NOVAK BELA optikai és fotoműszakiüzlet, Nádor-u. 19. Újdonságok állandóan raklárán.

SCHWARCZ FELŐP, Baross-u. 10. Női, férfi kabát és furruha kereskedő.

WEISZ TESTVÉREK fűszerkereskedése. Komárom, Kossuth-tér 40.

LÉVA.

SZABO DAVID épületta nagy- és kiskereskedő. Tűzifa-kiskereskedő és ácsélet. Antal Gyula-u. 5. Tel. 15.

KOVACS URIDIVATÓZLET. Léva, Főter. Elsőrangú divatárak. Szolid áruk.

BÚTOROK

Hálószobák, ebédlők,
kombinált szobák
állandóan nagy raklárán
EDER KÁLMÁN
Szabadka, Damjanich-u. 40
Telefon: 682

LOSONC.

DEMETER ERNŐ rőtös- és divatruháza, Kubinyi-tér 10. Állandó nagy raklár a legújabb divatú bel- és küllöldi szövetekben, valamint szelvény-, vászon- és menyasszonyi kiegészítőben.

NYIREGYHÁZA.

MAJERSZKY BARNABAS GÉPGYÁRA, NYIREGYHÁZA SZÉCHENYI-U. Országosan ismert kiváló gyártmányairól.

SZOLNOK.

ALCSER FERENC ruhafestő- és vegytisztító- és gőzmosógály. Kifüggetlenül munka.

SEPSISZENTGYÖRGY.

TIHANYI MIKSA Sepsiszentgyörgy. Cégünk nem kell céger.

KALMAN JENŐ Híatszerek-kötszerék.

MÁRTINKA JENŐ RÓFOS KERESKEDŐ, DIVATÁRUK-KELLEKEK.

KOLCZA TESTVÉREK úri és női divatruháza figyelmes kiszolgálásról és szolid árukról ismertek. Próbálja meg egyszer. Cipőkben nagy választék. Gróf Csaky I.-utca 1.

SZÉKELYUDVARHELY.

ALBERTH KALMAN bőrkereskedése. Mindenféle bőrányagok és kellekek.

DOBRAI KAROLY cipőraktára. Férfi- női- és gyermekcipők. Szandálók, papucskok egyszerű és díszesebb kivitelben.

JAKAB GYULA UTODAI HJ. Jakab Gyula és Jakab István textil, kötött és rövidruha nagy- és kiskereskedés, Kossuth I.-u.

LORINCZY és **ZAKARIAS** fűszer, írszi- és gyarmatára kereskedése. Füstök és háztartási cikkek.

MÁTHE SANDOR (Persian utóda) férfi, női divatruha és rövidruha kereskedése.

SÜNG SANDOR épületanyag kereskedő. Bethlen-u. 111.

SCHULLER VIKTOR OZLETÉNEK NEM KELL CÉGER.

SCHWARZENBERGER IMRENE bőrkereskedése, Székelyudvarhely.

SZÉKELYUDVARHELYI VÁROS VILLAMOSMŰVE GAZY VALLALAT RT. ÜZEMVEZETŐSÉGE.

TRANSILVANIA SZALLÓ, Kossuth I.-u. 34. Tiszta csendes szobák. Figyelmes kiszolgálás, szolid áruk.

ZARUG és **BALASSY „Cordatic”** magyar gumibroncs székelyföldi körzetképviselete. — Rádió, villamosági- és műszaki szaküzlet.

HOL VÁSÁROLJUNK VIDÉKEN

KOLOZSVAR.

BALOGH GYULA fűszer-, gyarmatára-nagykereskedő, Széchenyi-tér 8.

„EMKE” nagydrogéria, Mátyás király-tér 33. Tel. 22—05. Háztart. cikkek, konyhakar., Híatszerek és fénypékszeri anyagok.

„EXTRA RAPID” szállítási vállalat, Ferenc József-tér 120. Tel. 24—27. Mindennemű szállítást gyorsan lebonyolít.

FINKEL ANTAL, Deák F.-u. 9. Tel. 14—93. Irógépraktár, javítás, karbantartás, kölcsönzés. Fotóalkotás. Fotóalkotás, sokszorosítottak, másolások.

„REX” VILLAMOSSÁGI ÉS RÁDIO OZLET. Utó-u. 8. Szállítógépről, pontosságáról közismert vállalat.

MUNKACS.

„CIKTA” üzeme évek óta kőbucsisülésnek örvend.

KERSTENBAUM ADOLF üveg- és porcellánkereskedő Munkács, Fő-u. 22.

MUNKACSI JARASI HITELSZÖVETKEZET, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Szent István-u. 9. Tel. 20—68.

CIKTA K. F. T.

Munkács

Cipő és harisnya előrusítóhely.
Külön lábapolási osztály Tel. 20—43.

MISKOLCI TAKARÉKPÉNZTÁR

ALAPÍTÁSI ÉV: 1845-BEN

Kölcsönökét legelőnyösebb feltételek mellett folyósít. Betéteket legmagasabb kamattal gyűmölcsösztet. Fiókok: *Diósgyőrben, Mezőkövesden, Szikszóban*.

MINNICH MIKLÓS

ruhafestő, vegytisztító gyára

MISKOLC, GYŐRI-KAPU 40—42.

MISKOLC.

BELVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR RT. MISKOLCI FIÓKJA. Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Központ: Budapest, IV., Apollóni-tér 5.

MENCZEL JENŐ építőanyag-, fa- és szénkereskedő, fuvarozási vállalat, Győri kapu-utca 50.

MINNICH MIKLÓS GYÁRA KÖZ- ÉS MAGANRENDELÉSEK PONTOSSÁG ELINTÉZÉSÉGRŐL. KÖZISMERT. Győri kapu 40—42. Telefon.

MISKOLCI

„Hattyú” ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó

Üzem és főüzlet: *Széchenyi-u. 19*

Fiókok:

*Munkácsy-u. 3.,
Vörösmarty-u. 39,
Horthy-tér 17-25.*

Telefon: 17-25

BELVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR

Takarékbetétek

MISKOLC

Folyószámlák

Váltak lesszámítolása — Bankügyletek

UNGVÁRI KIRAKAT

KÁRPÁTALJAI BANK RT.

UNGVÁR, Kossuth Lajos-utca

~ Az összes bankműveletekkel foglalkozik ~

Az UNGVÁRI SZESZGYÁR RT.

különlegességei:

Booncamp-likőr, áfonya-likőr, orosz vodka, áfonya-párlat

Távbeszélő; 25. Távirati cím: Alkohol, Ungvár.

Ungvári Kereskedelmi Bank

Tel.: Ungvár 100.

RT.

Táviratcím:
Commerz, Ungvár

Takarékbetétek, folyószámlák, bankműveletek.

Rákóczi-utca 8. A Pesti Magyar Keresk. Bank leányintézete.

BÚTOR KERESKEDELMI KÉPVISELET

gyári lerakat: **GOTTLIEB DEZSŐ**

UNGVÁR, MUNKÁCSY MIHÁLY-UTCA 2

Munkácsli árúházában nagy szőnyeg- és függönyosztály

UNGVÁRI KIS KIRAKAT.

DEMETER ZOLTÁN mérnök gépgyára Ungvár, Kapos-utca 36. Modern felszerelésű üzem mindennemű gépek gyártására és javítására. Telefon.

GOÁR KENYERGYÁR IZLETES KÉSZÍTMÉNYEIRŐL ISMERTÉSE, Széchenyi-tér 5. Független Kiszolgálás.

HARTMANN SAMU UNGVÁR, Szent István-tér 12. Elsőrangú árú.

„KERAMIKA” ipari és keresk. váll. Vállalkozás, építési anyagok, olajok, festékek, szén és vegyszerek. Munkácsli M.-u. 10.

KOVACS ALADÁR női és gyermekruha-árúháza figyelmes kiszolgálásról köztismer.

LASZLO MIKSA, üveg- és porcellánkereskedésben konyhaberendezések, díszárúak, gázlámpák. Kossuth L.-tér 10. Iroda: Arany J.-u. 5.

NYILAS VINCE fa, szén és koksز nagykereskedés, Kapos-u. 51. Tel. 286. Pontos kiszolgálás.

Demeter Zoltán

ezelőtt CSER BÉLA

gépgyár és vasöntő

UNGVÁR

Kapos-utca 36. — Telefon: 358.

Varga Mihály, Szeged

Első Magyar Mechanikai Halógyár

Kenderkikészítő és Kötélgyár

Sürgönyeim: „Kender“

Telefon: 16—69, 16—74

SZABADKAI KIS KIRAKAT.

ARANYBARANY SZALLODA, KÁVEHAZ és ÉTTÉREM, Kossuth-u. 3. Elméleten jó hírnevűek öregei. Cégül.: Kazinczy utván.

FISZTER GUSZTÁV bűtörkeskedő. Ebédők, halak, kombinált szobák állandó raklata. Kossuth-u. 6. Tel. 421.

GEMESI LAJOS MŰSZERESZ MESTER, CÉGE DELVIDÉKEN KOZISMERTEN MŰBIZHATÓ, SZOLID, PONTOS. Magyar-u. 6. Ruff palota. Tel. 778. Író-, számoló-, könyvelő gépek, kellekek, alkatrészek. Eladás-cseré.

GOLDSTEIN LASZLO SZŐCSMESTER Kossuth Lajos-u. 1. Tel. 156. Szolid hidolgozás. Olcsó árak jól berendezett raklár.

JENEY JÁNOS szén és szapkészítő. Szűrmék nagy választékban. Baross Szövetveg tagja. Teréz-tér 7.

HALBRÖHR MIKLÓS szállító, Szabadka. Telep: Szeged-út 10. Telefon: irado 10, lakás 645.

LEPKA SANDOR villamosági és rádió szakértője, Kossuth-u. 3. Tel. 507. Külön célirányoztat és mindennemű vill. föltötesek.

„MERKUR” szállítmányozási iroda. Tulajdonos: Kalmár Vince Sándor. Horthy Miklós-út 30. Tel. 553.

MONNENBERG & SCHODER szalag és csipkegyár rt. Tel. 544. Távirat: Schoderus.

SZUDAROVICH ISTVAN SZABADKA, HOSSZU UTCA 9. CÉGET MINDENKI ISMÉRI.

TOLNAI JÁNOS sör és szeszgyára, Mária-tér. Szellőn. Kiváló árak, rendelések pontos szállítása.

SZEGED.

FODOR ÖDÖN és TSA nemzetközi szállítók. Fokoztatás: 17. Tel. 11—21 és 26—29. „Ibusz” képvislet. Bűtörszállítás, nyitott és fedett kocsikkal.

UJVIDÉK SZOLID CÉGEI.

KOFFERER, RIDIKÖLÖK legújtanyasabban **BOROS LASZLÓNÁL** kaphatók Jókai Mór-utca 24. Árúk nagyban és kicsinyben.

„ELEM” áll. bűt. rt. Ujvidéki Vezér-ügynöksége, Horthy M. sugárút 9/1. Telefon: 30-20. Postafiók 71. — Vállal: tűz, baleset, szavatosság, betűres, autó szállítmány, utipogéyzár, üveg, géptörés és állat-biztosítások.

LEJOBAN VASAROL ROFOSARUT HORVATH és SOMÓGYINÁL. Kereskedése: Rákóczi Ferenc-utca 60. Aki egyszer nálunk vásárol mindig bevónk marad.

LETICS RÁDIO UJVIDÉK. HITLER ADOLF-OT 22. SZ. MÁRKÁS KÉSZLEKEK. JAVÍTÁS, KARBANTARTÁS, VETEL, CSERE.

NEMETH és TSA SZALLITMÁNYOZÁSI VÁLLALATA, Országzászló-u. 3. Bűtörszállítások helyben és vidékre, szakemberekkel, zárt bűtörkocsival.

REIMANN és VALENTIN KERESKEDÉSE KIVÁLO JO ARBÚLO KOZISMERT ORSZÁGZASZLO-TÉR 6.

SCHWAB ÜVEG műköszörős, II. Rákóczi Ferenc-út 6. Acéllárak jótállással.

SEIDLING PAL órák, ókszerész, optikus és fotokereskedése, Mussolini Bentő-u. 28. sz. Tel. 28-12.

TOKAJI és BALATONMELLEKI BOROK, kecskeméti barack pálinka, bel- és külföldi italok SZANTÓ JÁNOS kávé és tea szaküzletében, II. Rákóczi F.-u. 2. Tel. 40-68.

ASTRA BIZTOSÍTÓ RT. | Foglalkozik a biztosítások minden ágával. Kérjen ajánlatot.

Képviseletek az ország minden nagyobb városában.

Takarékoskodjunk pénzzel, anyaggal, idővel.

KINÉL VÁSÁROLJUNK MAROSVÁSÁRHELYEN

MAROSVÁSÁRHELY.

AGROPERRA R. T. Minőségi áruk. Szolid árak. Figyelmes kiszolgálás.

ABRAHAM és WEISZ, Marosvásárhely legmegbízhatóbb, közsmeret cége.

BRECKNER VILMOS Első Székelyföldi Józsepszappangár. Árui elismerten a legjobbak.

BIHALY FERENC furnár és enyvezett faanyag raktár, Sándor János-u. 13.

CSILLA cukorgyár, Széchenyi-tér 60.

ELEK JÁNOS pasztőrizált tejterméküzeme, Zrínyi-tér 4. Telefon.

FARRAS IZIDOR, Széchenyi-tér 32. Megbízható bevásárlási forrás.

FERENCZI JÓZSEF Szerencsen mosódó, Baross Gábor-u. 19.

FISCHER EDENÉ maradék áruház, Arany János-u. 14.

FISCHER JÓZSEF festéket árul. Széchenyi-tér 24. sz.

FRIEDMANN ÁRUHÁZ kóthát, rövidárak. Széchenyi-u. 41.

FRETSCH és LEB textilkereskedésben női, férfi és gyermekdivatárak.

GLAUZMANN műszaki vállalat, Földgáz, vízvezeték és csatornázás. Korzó-köz 9. sz. Tel. 93.

GRÓSZ IONAC textilkereskedő, Korzó-köz 5. Szolid árak.

GÜNTHER FRIGYES borkereskedése, Deák F.-tér 10. Figyelmes kiszolgálás.

HALMEN JÓZSEF és KULCSÁR BELA borkereskedés, Ugron G.-tér 26. Számos elismert és magánállításkert.

„HARGITA” PARKETT KÉSZÍTŐ ÜZEM, Szondi Gy.-u. 8. Tel. 549.

„HERMES” RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, Kossuth Lajos-u. 5.

IZSAK LAJOS vaskereskedésben csak minőségi árukat tart.

IZSAK LIPÓT fűszer, csemege és cukorkakereskedő. Régi, szolid cég.

KALI JÓZSEF kocsigyártó és rugókészítő, Arany János-u. 3. Megbízható, régi iparos.

KILYEN SANDOR villany és rádiószerecsények, Széchenyi-tér 25. Tel. 325.

KONDRAT JÓZSEF fegyver- és löszkereskedése Korzó-köz.

KUTI ENDRE fűszer- és csemege kereskedése Dr. Gece Dániel-u. 29. Megbízható, régi cég.

LÁZAR P. OYORGY PEKMESTER. Székely Lázárkivülről is elfogadtatnak. Bethlen Gábor-u. 7.

LENGVÉLY ALFRED fehérneműkészítő, Kossuth Lajos-u. 11.

MESTITZ MIHALY és FIAI bétorraktára, Szondi György-u. 10.

MUNTEAN V. JÁNOS Konfekció-Áruház, Széchenyi-tér 34.

NAGY ISTVAN műszerész varrógép és kerékpár szaküzlete, Széchenyi-tér 25.

NAGY SAMU nyomdász — Marosvásárhely, Petőfi-tér. Könyvnyomdai munkák minden kivételben. Nyomatványok, röplapok, névjegyek.

OLASZ ANTAL vendéglője, Szondi-u. 2. Hideg és meleg ételek, kitűnő italok.

„PÁTYOLAT” TOGÁN MIHALYNE festő és vegyértíró intézete, Bolyi-u. 4.

PETRY TESTVÉREKET a vevők dicserik. Arany János-u. 38.

PLATT ISTVAN cége közsmeret szolldságáról. Petőfi-tér 2.

ROSENFELD LAJOS, Kossuth Lajos-u. 21. A legelőbb bevásárló hely.

SCHÖNBLUM JÓZSEF Bzlete, Kossuth Lajos-utca 17.

SZÉKELYFÖLDI ARAGONIT MŰVEK Dr. Kazsatsy és tea. Számos kiállításra kitüntette.

„SZÉKELYVIDEK” papírnak magyban lerakata, Kossuth Lajos-u. 28. Telefon. Hazai és külföldi áruk.

„TURANI NYOMDA”, Széchenyi-tér 25. sz. Tel. 497. Minden nyomdai munkát pontos kivételben készít.

„TURUL” cefgyár, Csillagköz 4. Kossuth L.-u. 55. Tel. 510. Árui elismerten jók.

VADADY F. KALMAN fűszer, csemege és vegyeskereskedése. Gece Antal-u. 26. Kifőztárolás áruk és kiszolgálás.

VARGA LAJOS, Bolyai Farkas-u. 2. Orletlenket mindenké ismert.